

Dev fonlarla New York mesaisi

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, New York'ta gerçekleştirilen yatırımcı toplantısında toplam varlık büyüklüğü 4 trilyon doları aşan 25'ten fazla farklı kuruluşun temsilcisiyle bir araya gelerek, Türkiye'nin avantajlarını anlattı. ■ 5'te

ABD-Çin gümrük vergisi manevraları

Fatih Oktay'ın köşe yazısı ■ 11

Teknoloji devleri tuşlara Türkiye'den basacak

Türkiye'nin, üretimin yanı sıra Ar-Ge ve lojistik yatırımları açısından da yıldızı parlıyor. Pandemi sonrası rotasını Türkiye'ye çeviren küresel teknoloji devleri, ABD-Çin arasında alevlenen tarife savaşlarının etkisiyle yeni yatırım kararları alıyor. Önümüzdeki dönemde dünyanın önde gelen teknoloji şirketlerinin yatırım için Türkiye'yi tercih edeceği belirtiliyor. Barış Cabacı ■ 10'da

İşçi, analık izni dönüşünde farklı işte çalıştırılabilir mi?

İsa Karakaş'ın köşe yazısı ■ 6

Küresel ticarete '3 NİŞ' FIRSAT VAR

İstanbul Ticaret Odası Başkanı Şekib Avdagiç, "Türkiye, yeniden şekillenen küresel ticaret düzeninde niş fırsatlar yakalama şansına sahip ender ülkelerden

biri" dedi. Avdagiç, Türkiye'nin 3 avantajını; yakın tedarik (nearshoring), yüksek teknoloji ve katma değerli ürünler ile ticari diplomasi olarak sıraladı. ■ 7'de

Geçmiş olsun İstanbul

İstanbul'da 23 Nisan'da, art arda yaşanan sarsıntılar endişeye sebep oldu. İTO Başkanı Şekib Avdagiç, "Bir kez daha şiddetli depremle sarsıldık. Gelişmeleri yakından takip ediyoruz. İstanbullulara büyük geçmiş olsun" dedi.

İSTANBUL
TİCARET
ODASI
— 1882 —

İSTANBUL TİCARET

"Tüccar, milletin emeği ve üretimini kıymetlendirmek için eline ve zekasına emniyet edilen ve bu emniyete liyakat göstermesi gereken adamdır."

Hasan Oktay

**İSRAFA DUR DE
Perakende
zincirleri
kolları
sıvadı** ■ 12'de

25 NİSAN 2025 YIL: 67 SAYI: 3357

ISSN 1300-3666

İSTANBUL TİCARET ODASI YAYINI

istanbulticaretgazetesi.com

Suriye, Türk iş dünyasıyla YÜKSELECEK

Her işletmeye dijital dönüşüm desteği

İmalat sanayindeki büyük işletmeler için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın Dijital Dönüşüm Destek Programı uygulanıyor. Bu kapsamda üretimden lojistiğe birçok alandaki yatırımlara destek veriliyor. Bu işletmeler 5. Bölge teşviklerinden

yararlanabiliyor. Küçük işletmelere de KOSGEB'in 'KOBİ Dijital Dönüşüm Destek Programı' kapsamında makina, teçhizat, yazılım ve donanım harcamaları için 20 milyon liraya kadar kredi veriliyor. Adem Orhun ■ 8'de

ABD'de otomotiv sektörü kilitlendi

ABD Başkanı Donald Trump'ın otomotive uyguladığı yüzde 25'lik ek vergi, birçok markayı ABD'ye ihracatı durdurmaya zorladı. Audi, Nissan, Jaguar gibi devler araçlarını gümrükte bekletirken, sektör gözünü 3 Mayıs'ta açıklanacak kararlara çevirdi. Barış Cabacı ■ 2'de

**GÖZLER
3 MAYIS'TA**

Suriye, yeniden inşa sürecinde Türk iş dünyasının desteğiyle yükselecek. Altyapı çalışmalarının başlamasıyla ilk aşamada adım atacak sektörler önem kazandı.

ÖNEMLİ ROL ÜSTLENECEĞİZ

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, Suriye ziyaretinin sonuçlarını İstanbul Ticaret'e değerlendirdi. Bakan Bolat, "İnşaat, altyapı, enerji, gıda, tekstil ve lojistik başta olmak üzere birçok sektörde Türk firmalarının önemli rol üstleneceğine inanıyoruz" diye konuştu.

Mesude DEMIRHAN

TEKNİK HEYETLER ÇALIŞIYOR

Ticari ilişkileri hızla canlandıracaklarını vurgulayan Bakan Bolat, "Teknik heyetlerimiz somut işbirliği projelerinin zeminini hazırlayacak. Özellikle Türk firmalarımızın aktif katılımını teşvik edecek, ortak yatırım ve iş geliştirme imkanlarına odaklandık" dedi. ■ 9'da

**BAKAN BOLAT
ŞAM DÖNÜŞÜ
İSTANBUL
TİCARET'E
KONUŞTU**

Savunmada ihracatın ardından modernizasyon atağı

Savunma sanayi firmaları, devletin 38 kalemdе sunduğu teşvikler ve proje bazlı süper destek programıyla ilk çeyrekte ihracatını yüzde 72

artırdı. İhracatta dünyada 11. sırada yer alan Türk savunma sanayi, modernizasyon alanında da atığa kalktı.

Barış Cabacı ■ 11'de

Balkanlarda 3 şehir

Sena Sorkun ■ 18

Yerli dijital ilaç İngiltere pazarında

Teknopark İstanbul'da faaliyet gösteren Tesu'nun 'gizli şeker' için geliştirdiği dijital ilacın satışı İngiltere'de başladı. Dijital ilaç, Almanya, Fransa, İspanya, İskandinavya ve Türkiye pazarında yakında satışa çıkıyor. Ömür Kırbazlı ■ 16

Zirai dona nanoteknolojik çözüm

Teknolojik yöntemlerle zirai don tehlikesine karşı önlem almak mümkün. Nanoteknolojik ürünler, yağmurlama sistemleri ve takviye edici besinler bu önlemler arasında yer alıyor. Mesude Demirhan ■ 13

İTO GÜNDEMİ

Sigortacılıkta gündem insan kaynağı

12

Hindistanlı firmalar İstanbul'da partner aradı

15

Pakistan'la ticarete hedef 5 milyar dolar

15

ABD’de otomotiv sektörü kilitlendi

ABD Başkanı Donald Trump’ın otomotive uyguladığı yüzde 25’lik ek vergi, birçok markayı ABD’ye ihracatı durdurmaya zorladı. Audi, Nissan, Jaguar gibi devler araçlarını gümrükte bekletirken, sektör gözünü 3 Mayıs’ta açıklanacak kararlara çevirdi.

BARIŞ CABACI

ABD Başkanı Donald Trump’ın başlattığı tarife savaşları, küresel otomotiv sektörünü derinden etkilemeye başladı. İlk olarak çelik ve alüminyum gibi emtia ürünlerine uygulanan ek vergiler, doğrudan otomotiv sektörünü hedef aldı. Bu temel girdilerin ardından otomobillere ve otomobil parçalarına da yüzde 25 oranında ek gümrük vergisi getirildi. Trump yönetimi, her ne kadar Çin hariç tüm ülkelere yönelik gümrük vergilerini 90 günlüğüne ertelemiş olsa da bu erteleme otomobiller ve otomobil parçalarını kapsamadı.

3 MAYIS BEKLENİYOR

Beyaz Saray’dan yapılan açıklamada; motorlar, şanzımanlar, güç aktarma organları parçaları ve elektrikli bileşenler gibi otomotiv bileşenlerine uygulanan tarifenin yalnızca 3 Mayıs’a kadar ertelendiği belirtildi. Bu süreçte sektör gözünü 3 Mayıs’a çevirirken,

Satılanın yarısı ithal

- ABD’de yılda 16 milyon araç satılırken bunun yarısı ithal ediliyor.
- Geçen yıl 197 milyar dolarlık araç ithal edildi.
- 14 milyon kişiye istihdam sağlanıyor.
- Tüketiciler satın alacağı ithal araç başına yaklaşık 12 bin dolar maliyet ödeyecek.
- Toyota, Mercedes-Benz, Kia ve BMW gibi markaların borsa değerlerinde düşüş yaşandı.

En fazla hangi ülkeler etkilenecek?

Avrupa otomobil üreticileri arasında en çok riske maruz kalanlar Alman ve İtalyan otomobil üreticileri. Japonya ve Güney Kore de büyük ihracatçı iken Kanada ve Meksika, ABD otomobil üreticilerinin tedarik zincirlerine derinlemesine entegre olmuş durumda.

belirsizlik devam ediyor ve ABD’ye uygulanan yüzde 25’lik ek vergi halen yürürlükte.

ASKIYA ALDILAR

Bu durumdan ilk etkilenenler, ABD’ye yüksek ihracat yapan otomotiv şirketleri oldu. Artan maliyetler ve öngörülemez ticaret politikaları nedeniyle birçok otomotiv markası ABD’ye araç sevkiyatını durdurdu. Aralarında Alman Volkswagen’in bazı modelleri ile Audi markasının tamamı, İngiliz Jaguar Land Rover, Lotus, Rolls-Royce, Aston Martin, Japon üreticilerden Nissan, Subaru ve Mitsubishi’nin de bulunduğu birçok

marka, ABD’ye araç ihracatını belirsiz bir süreliğine askıya aldı. Stellantis ise ABD’deki beş üretim tesisinde faaliyetlerini durdurduğunu ve Kanada ile Meksika’daki iki ayrı montaj hattında üretim tesisi olarak askıya aldığı açıkladı. Şirket, bu kapsamda 900 işçiyi geçici süreyle işten çıkardı.

TEPKİ BÜYÜDÜ

Firmalar yalnızca yeni ihracatı durdurmakla kalmadı, aynı zamanda ABD gümrüklerinde bekleyen araçların da pazara girişini engelleyerek, bu araçları gümrüklerde tutmaya başladı. Bu durum tedarik zincirinde aksamalara yol

açtı. Öte yandan, Avrupa pazarında da tepki büyüyor. Amerikalı girişimci Elon Musk’ın sahibi olduğu Tesla, Avrupa’da artan tepkiler nedeniyle satışlarda düşüş yaşamaya başladı. Avrupa’daki bazı iş insanları, bu süreçte Tesla alımlarını durdurduklarını açıklarken, markanın bölgedeki satışları ciddi oranda geriledi.

YATIRIM ARTTI

Bazı üreticiler ise doğrudan tüketiciye fiyat artışıyla karşılık verdi. İtalyan lüks otomobil üreticisi Ferrari, sınırlı sayıda ürettiği tüm modellerin ABD fiyatlarında en az yüzde 10 oranında zam yaptığını duyurdu. Diğer markalar ise ellerindeki stokları eritip, yeni tarifelere göre yeniden değerlendirme yapacaklarını açıkladı. Öte yandan, üretimini ABD’de sürdüren otomobil üreticileri de bu gelişmelere paralel olarak üretim planlarını gözden geçirdi. Yatırımlarını artırmaya hazırlanan şirketlerden biri olan Güney Koreli Hyundai, Georgia ve Alabama’daki mevcut tesislerine destek olmak amacıyla Louisiana’da 5.8 milyar dolarlık bir çelik fabrikası da dahil olmak üzere toplam 21 milyar dolarlık yatırım yapacağını açıkladı. Tesla ise Houston yakınlarındaki bir tesise yaklaşık 200 milyon dolarlık yatırım planladığını duyurdu. Ancak yeni Tesla Model Y üretiminin, Çin menşeli parçalarda yaşanan maliyet artışı nedeniyle askıya alındığı belirtildi.

2 AYLIK STOK

Firmalar, ABD’ye ihracatı durdururken bayilere ‘mevcut stoklarınızı eritin’ talimatı verdi. Bunun ardından ise uygulanacak tarifelere göre ihracatı devam ettireceklerini açıkladılar. Amerikan basınında yer alan haberlere göre, ABD’nin stoğunda, satışların normal seyrinde devam etmesi halinde 40-60 gün yetecek kadar ithal araç bulunuyor.

Gayrimenkulde mağduriyete EİDS önlemi

Yetki belgesine sahip binlerce emlak işletmesini doğrudan ilgilendiren Elektronik İlan Doğrulama Sistemi (EİDS) ile taşınmaz ticaretinde haksız rekabetin önlenmesi hedefleniyor. EİDS sayesinde ayrıca konut sektöründe yaşanan mağduriyetler de önlenecek.

MESUDE DEMİRHAN

YETKİ belgesine sahip binlerce emlak işletmesini doğrudan ilgilendiren Elektronik İlan Doğrulama Sistemi’nin (EİDS) hayata geçirilmesi, konut sektöründe yıllardır şikayet edilen birçok konunun çözümüne kavuşmasına katkı sağlayacak. Sektör mensuplarını sistemin uygulaması konusunda bilgilendirmek üzere İTO’da, ‘EİDS Uygulaması ve Sektöre Etkileri Çalışma Toplantısı’ başlıklı bir toplantı düzenlendi. İTO Yönetim Kurulu Üyesi Zeki Akbal’ın başkanlığında gerçekleştirilen toplantıya; Ticaret Bakan Yardımcısı Mahmut Gürcan, İTO Başkan Yardımcısı Mehmet Develioğlu, Ticaret Bakanlığı Sektörel Ticaret ve Taşınır Rehni Daire Başkanı Erdem Karaman ile Ticaret Uzmanı Sevil Özakça da katıldı. Toplantının oturum başkanlığını ise İTO Gayrimenkul Hizmetleri Meslek Komitesi Başkanı Hakan Akdoğan üstlendi.

BAŞARILI UYGULAMA

İTO Yönetim Kurulu Üyesi Zeki Akbal, EİDS uygulamasının konut sektörü için çok önemli olduğunu belirterek, “Bu uygulama, özellikle otomotiv sektöründe gündeme geldi

ve çok da başarılı oldu. Uygulama, aynı şekilde konut sektöründe de birçok sıkıntıyı ve mağduriyeti ortadan kaldıracak” dedi.

GÜVENİLİR VE ŞEFFAF

Ticaret Bakan Yardımcısı Mahmut Gürcan ise 5 Haziran 2018 tarihinde yürürlüğe giren taşınmaz ticareti hakkında yönetmeliğin bu alanda reform niteliği taşıdığını söyledi. Gürcan, şöyle devam etti: “Yönetmelik kapsamında emlak sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin mesleki nitelikleri net bir şekilde tanımlandı. Taşınmaz ticaretinde bulunan esnaf, sanatkar ve tacirlere belirli mesleki kriterler getirildi. Bakanlığımız tarafından verilen yetki belgeleriyle esnaf, tacir ve tüccarımız daha güvenilir ve şeffaf bir ortamda ticaret yapmaya başladı.”

KİMLİK DOĞRULAMA

Son zamanlarda özellikle emlakta yetkisi olmayan kişilerin ilan sitelerinde çok rahatlıkla ilan verdiklerine ve fiyatları yukarı veya aşağı taşıyarak piyasada spekülasyon oluşturduklarına dikkat çeken Gürcan, şunları söyledi: “Bu spekülatif hareketleri engellemek için Elektronik İlan Doğrulama Sistemi ile Kimlik Doğrulama Uygulaması, 1 Kasım 2023 tarihinde devreye girdi. Uygulama, kiralık taşıma ilanları için 1 Ocak 2025 itibarıyla, satılık işyeri ilanı için de 7 Nisan 2025 tarihi itibarıyla zorunlu hale geldi. Bu ilanların yetki dağılımını yapılmadan verilmemesini sağladık. Otomobilde de bu aşamayı başlattık. Böylece vatandaşımız e-devlet üzerinden taşınmazını ve otomobilini seçerek istediği emlakçıya veya oto galerisine ilan verme yetkisi veriyor.”

Sektör için en güçlü yasal düzenleme

İTO Gayrimenkul Hizmetleri Meslek Komitesi Başkanı Hakan Akdoğan, 2018’de yürürlüğe giren taşınmaz ticareti yönetmeliğinin sektörde kayıt dışı ile tüketici mağduriyetlerinin önlenmesi ve hizmet kalitesinin artması için yapılan en güçlü yasal

düzenleme olduğunu söyledi. Akdoğan, “Daha önceki yıllarda bir yasal düzenlenme olmaması, kötü niyetli kişiler tarafından fırsat olarak görüldü. Bu durumu süstimal edip kendilerini emlakçı olarak tanıtan ve vatandaşlarımıza mağduriyet yaşatanlar yüzünden

mesleğimizin saygınlığı zedelendi. Ticaret Bakanlığımız tarafından EİDS’nin hayata geçirilmesi; önce kimlik doğrulama, ardından ilan doğrulaması gibi uzun yıllardır şikayet ettiğimiz birçok konunun çözümüne kavuşmasına katkı sağlayacak” dedi.

Singapur
3 - 5 Aralık 2025

Türkiye Milli İştiraki
İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

Dizi, Film, İçerik, TV ve Yapım Sektörü

ASYA’NIN PRESTİJLİ FUARI!

İSTANBUL TİCARET ODASI TÜRKİYE MİLLİ İŞTİRAKİ İLE ASYA’NIN PRESTİJLİ FUARI ATF 2025’TE YERİNİZİ ALIN, DÜNYAYA AÇILIN !

ATF ASIA TV FORUM & MARKET

- İçerik sektöründe Asya kıtasının en prestijli etkinliği
- Dizi, film, TV, ortak yapım, alım-satım, farklı içeriklerin keşfi vs. birçok yeni fırsat
- 60 ülkeden 5.000 üst düzey yöneticinin katılımı
- 700 satıcı firma, 1000 içerik alıcısı
- 715 format ve içerik alıcısı

ÜRÜN GRUPLARI

- Animasyon
- Belgesel
- Dijital İçerik, Dizi
- Format
- Ortak Yapım
- Sinema / TV Filmi

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant inşaatı ve dekorasyonu
- Firma kayıt ücreti
- Her firmaya m² ölçüsünde kayıt imkanı
- Fuar idaresi sistemi üzerinde ikili görüşme hizmeti ve randevu temini
- Fuar süresince ofis, internet ve ikram hizmetleri

DESTEK İŞLEMLERİ İÇİN

- T.C. Ticaret Bakanlığı tarafından fuara %50 oranında destek öngörülmektedir.
- Yurt dışı etkinlik katılım desteğinden faydalanmak için, firmanın güncel olarak Hizmet İhracatçıları Birliğine Üyeliği ile birlikte "5448 sayılı Karar ve Genelgede" yer alan Temel Bilgi ve Belgeler (EK - 1)'de tanımlanan nitelikleri haiz olması gerekmektedir.

KATILIM BİLGİSİ

Katılım m² Bedeli : 800 ABD Dolar / m²
Minimum Katılım Alanı : 4 m²

İSTANBUL TİCARET ODASI 1882

Begüm Ece
0212 455 65 03
begum.ece@ito.org.tr

Mine Güneş
0212 455 61 06
0530 151 42 35
mine.gunes@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | @ito @itoturumsal

Personel servis aracında yaş sınırı 21 oldu

PERSONEL servis aracı olarak kullanılabilecek taşıtlarda yaş sınırı 19'dan 21'e yükseltildi.

Kamu Kurum ve Kuruluşları Personel Servis Hizmet Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Resmi Gazete'de yayımlanarak, yürürlüğe girdi.

Buna göre, personel servis aracı olarak kullanılacak taşıtlar, fabrikasından imal edildiği tarihten sonra gelen ilk takvim yılı esas alınmak kaydıyla 21 yaşından küçük olacak. Söz konusu sınır, daha önce 19 olarak uygulanıyordu.

Yönetmelik hükümleri, Cumhurbaşkanı tarafından yürütülecek.

Aktif işgücünde yükümlülük oranı kararı

ÇALIŞMA ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın Aktif İşgücü Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliği, Resmi Gazete'de yayımlandı.

İmalat sektöründe 31 Aralık 2026 tarihine kadar işverenlere kolaylık sağlamak ve işsizlikle mücadele etmek amacıyla kurs ve programlarda eğitim süresinin iki katı olan istihdam yükümlülük oranı 1.5 kata, istihdam taahhüt oranı da yüzde 60'tan yüzde 50'ye indirildi.

Yurt içi fuarlara da 'prestijli' destek

İHRACAT Destekleri Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanı Kararı, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Kararla, 'prestijli fuar' uygulaması, yurt içi fuarları kapsayacak şekilde genişletildi. Böylece firmalar, Ticaret Bakanlığı tarafından 'prestijli' olarak değerlendirilebilecek yurt içi fuarlara da daha büyük alanlarda katılarak ürünlerini sergileyebilecek. Ticaret Bakanlığınca belirlenen ve uluslararası düzeyde sektörün önde gelen prestijli yurt içi fuarlarına katılımına yönelik destek üst limiti, toplam maliyetin yüzde 50'sini geçmemek kaydıyla 1 milyon liraya yükseltildi.

Kooperatiflerin bölge ve kurucu şartları değişti

Ticaret Bakanlığı'nın kooperatif düzenlemesiyle çalışma bölgeleri ve kurucu şartları değişti. Yeni düzenlemeyle büyükşehirlerde 3 bin, diğer illerde 2 bin kurucu şartı getirildi.

ESNAF ve sanatkârların finansmana erişimini kolaylaştırmak amacıyla kredi ve kefalet kooperatiflerinin çalışma bölgeleri, Ticaret Bakanlığı tarafından il geneline yayıldı. Yeni düzenlemeyle büyükşehirlerde 3 bin, diğer illerde 2 bin kurucu şartı getirildi. Turizm ve gayrimenkul kooperatifleri için de kurucu sayısı artırıldı.

Ticaret Bakanlığı, kooperatiflerin kuruluş, ana sözleşme ve çalışma esaslarının düzenlenmesine esasen yönetmelikte yapılan değişikliklerle ilgili açıklama yaptı. Açıklamada, şu bilgi verildi:

FİNANSMANA ERİŞİM

"Kooperatiflerin Kuruluş ve Ana Sözleşme Değişiklik İşlemleri ile Kurucu Ortak Sayıları ve Çalışma Bölgelerinin Belirlenmesi Hakkında Tebliğ'de değişiklik yapılarak, kamu kaynaklarının kullanımına aracılık eden esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatiflerinin çalışma bölgeleri, kooperatifin bulunduğu il

sınırları dâhilinde genişletilerek; esnaf ve sanatkârların hizmet alma noktasındaki seçeneklerinin kapsamı artırılmış, finansmana erişimleri daha da kolaylaştırılmıştır."

KURUCU SAYISI ŞARTI

Yapılan değişiklikte söz konusu kooperatifler için çalışma bölgeleri, kurulu bulundukları ilçenin bağlı olduğu ilin tamamı olarak düzenlendi. Öte yandan, esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatiflerinin ana sözleşmede açıkça belirtmek kaydıyla

bulunduğu ilde faaliyet gösterebilmesi için büyükşehir belediyesi olan illerde en az 3 bin, büyükşehir belediyesi olmayan illerde ise en az 2 bin esnaf veya sanatkâr tarafından kurulması şartı getirildi.

Tebliğ değişikliğiyle ayrıca, turizm geliştirme ve gayrimenkul işletme kooperatiflerinin sermaye yapısının güçlendirilmesi amacıyla kuruluşlarında ortak sayısı artırılarak en az 50 kurucu ortak tarafından kurulmasına yönelik düzenleme yapıldı.

GİB'den ulusal taşıt tanıma sistemi uyarısı

Taşıt sahiplerinin kiraladığı veya işletmeye dahil olan ve işte kullanılan taşıtlara, 31 Ocak'a kadar Taşıt Tanıma Birimi taktırması gerekiyor. Akaryakıt istasyonu işleten mükellefler ise donanım işlemlerini 30 Nisan'a kadar tamamlamalı.

GELİR İdaresi Başkanlığı (GİB), akaryakıt istasyonu işleten mükellefler ile Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi (UTTS) kapsamında tanıma birimleri taktırma zorunluluğu bulunan taşıt sahiplerinin belirlenen sürelerle uygun hareket etmeleri gerektiğini bildirdi.

Başkanlıktan yapılan açıklamaya göre, 'Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi Uygulama Genel Tebliği' ile akaryakıt piyasasında rekabet eşitliğinin sağlanması ve kayıt dışı ekonomiyle etkin mücadele edilmesi amacıyla UTTS kurulmasına ilişkin usul ve esaslar belirlendi.

UTTS kapsamında akaryakıt istasyonlarına Tabanca İletişim Modülü (TİM) ve akaryakıt pompa tabancalarına Taşıt Tanıma Okuyucu Cihazı (TTO), kiralama yoluyla edinilen veya işletmeye dahil olan ve işte kullanılan taşıtlar ile bu mahiyette olmayan ancak Taşıt Tanıma Sistemi kullanan taşıtlara ise Taşıt Tanıma Birimi (TTB) takılması zorunluluğu getirildi.

Tebliğle, akaryakıt istasyonu işleten mükelleflerin, en az bir pompa ünitesinin tabanca aparatları üzerine TTO'ları 31 Ocak'a kadar taktırmaları gerekiyordu. Benzin veya motorin dışındaki bir yakıt türünün tedariki için kullanılan pompa ünitelerinde kullanılacak cihazlarda ise bunun için yılsonuna kadar (31 Aralık) süre bulunuyor.

TAŞIT SAHİPLERİ

Düzenleme kapsamında, taşıt sahiplerinin de kiralama yoluyla edindiği veya işletmeye dahil olan ve işte kullanılan taşıtlara 31 Ocak'a kadar TTB taktırması gerekiyordu.

Birden fazla ya da benzin veya motorin dışındaki bir yakıt türüyle çalışan taşıtlarda, yakıt türüne ilişkin depo için süre 31 Aralık'ta dolacak. İlgili madde kapsamında yer almayan ve taşıt tanıma sistemi kullanan taşıtlar için ise 1 Temmuz'dan itibaren TTB taktırılması gerekiyor.

DONANIMLAR İÇİN 30 NİSAN

Akaryakıt istasyonu işleten mükellefler ile taşıt sahiplerinin cihaz, iletişim modülü ve diğer donanımlara ilişkin olarak internet sitesi üzerinden gerekli başvuru ve kayıt işlemlerini yapmak şartıyla belirtilen donanımları en geç 30 Nisan'a kadar taktırmaları ya da montajını yaptırmaları önem taşıyor.

SIAL INDIA 2025

Yeni Delhi - Hindistan
11 - 13 Aralık 2025

- Tüm gıda ve içecek ürünleri
- Gıda işleme ve ambalaj ekipmanları

Pamukta lisanslı depolara kapasite düzenlemesi

PAMUK depolanması için kullanılan lisanslı depoların kapalı asgari kapasitesi 5 bin tona indirildi.

Ticaret Bakanlığınca hazırlanan Pamuk Lisanslı Depo Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Buna göre, lisanslı depo işletmesinin lisansa tabi sahip olması gereken kapalı asgari depo kapasitesi 10 bin tondan 5 bin tona düşürüldü.

Ürün İhtisas Borsası'nda elektronik sözleşme

TİCARET Bakanlığı ve Sermaye Piyasası Kurulunca hazırlanan 'Türkiye Ürün İhtisas Borsasında Aracılık Faaliyetleri ile Aracıların Gözetimi ve Denetimi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik', Resmi Gazete'de yayımlandı. Buna göre araçlar, 31 Aralık'a kadar kimlik örneği, adres bilgisini teyit eden belgeler ve diğer bilgilerini borsa üzerinden kendilerine aktaran gerçek kişilerle elektronik ortamda çerçeve sözleşme kurabilecek. Araçlar, sözleşme imzalanmadan önce müşterilerine elektronik ürün senedi (ELÜS) ve bu senede dayalı vadeli işlemlere dair genel risklerin yalın ve anlaşılır şekilde açıklandığına, okunup anlaşıldığına dair yazılı beyanlarını elektronik ortamda alacak. Kimlik tespitine ilişkin ispat yükü araçlara ait olacak.

1,4 MİLYAR NÜFUSLU HİNDİSTAN TÜRK GIDA FİRMALARINI BEKLİYOR

HİNDİSTAN VE SIAL INDIA 2025

- Dünya'nın en büyük 5.ekonomisi
- 17,460 milyar ABD \$ hacminde gıda pazarı
- 7,192 milyar ABD \$ hacminde gıda ithalatı
- Yakın zamanda hizmete açılacak 42 mega gıda marketleri
- Gıda ve içecek ürünlerinde yükselen ithalat rakamları
- SIAL India'da Hint profesyonel iş dünyasına ulaşım
- SIAL Markası ile SIAL India'da 30 farklı ülkeden uluslararası katılımcılar
- SIAL India'da Hindistan dışında Birleşik Arap Emirlikleri, Japonya, Katar, İran, Güney Kore'dan karar alıcı ithalatçılar ile profesyonel görüşmeler,

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu, temel aydınlatma
- Ürünlerin nakliye, gümrükleme ve sigorta işlemleri
- Fuar web sayfasında ve kataloğunda firma bilgilerinin yer alması
- Türkiye Milli İştiraki Kataloğunda firma bilgilerinin yer alması
- Fuar süresince internet ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı
- Devlet desteğine ilişkin ilgili Birlik tarafından talep edilen dosya masrafı

KATILIM BİLGİSİ

Katılım Bedeli : 900 ABD Dolar / m²

İSTANBUL
TİCARET
ODASI 1882

Sibel Tayanç

0212 455 61 11
0530 664 86 18
sibel.tayanc@ito.org.tr

Ferit Oğuztürk

0212 455 61 01
0537 304 52 55
ferit.oguzturk@ito.org.tr

Kevser Mercan

0212 455 61 12
0532 714 83 50
kevser.mercan@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | | itokurumsal

QR KODLA

BİZE BAĞLANIN

İstanbul Ticaret Odası'nda (İTO) her gün yaklaşık 250 yeni şirketin kaydı gerçekleştiriliyor.

Bu listelere İstanbul Ticaret Gazetesi okuyucuları artık kolayca ulaşacak.

İTO'da son bir hafta içinde kurulan yeni şirketlerin listesine ulaşmak için **QR kodu taramanız** ya da bilgisayarınızda https://www.ito.org.tr/documents/qr_code/230425.pdf adresini ziyaret etmeniz yeterli.

Güven arayışı emtiada tahminleri yükseltti

Emtia piyasalarında, ticari tarifelerin küresel enflasyonist baskıları arttırabileceğine yönelik endişeler gündemdeki yerini koruyor. Uluslararası kurumlar; altın ve bakırda hedef fiyatlarını yükseltirken, petrol fiyatlarında ise kısmi yükselişler görüyor.

KARŞILIK esaslı tarifelerin yarı iletken ve bazı teknoloji ürünlerine uygulanmayacağını açıklanmasının ardından hafta başında artan risk iştahı, Trump'ın Fed Başkanı Powell'ı hedef alan açıklamalarıyla azaldı. Dünyanın en büyük iki ekonomisi ABD ve Çin arasındaki tarifelere dayalı ticaret savaşları fiyatlar üzerinde etkili olurken, Trump-Fed gerginliği ve küresel büyüme endişeleri güvenli liman talebini artırdı. Bu durum uluslararası kuruluşların kimi emtia ürünlerinde tahminlerini yükseltmelerine neden oldu.

ALTINDA HEDEFLER

ABD merkezli Citi Research, yayımladığı raporda, Çinli sigorta şirketlerinden gelen yeni alımlar ve tarife riskleriyle piyasa zayıflığı ortamında artan güvenli liman talebi nedeniyle gelecek üç ay için altın fiyat hedefini ons başına 3 bin 200 dolardan 3 bin 500 dolara yükselttiğini açıkladı.

EK TALEP GELEBİLİR

Banka, Çin'in 10 sigorta şirketine toplam varlıklarının yüzde 1'ine kadar altına yatırım yapma izni vermesinin, yıllık yaklaşık 255 tonluk bir talep yaratabileceğini belirtti. Avustralya merkezli çok uluslu

banka ve finansal hizmetler şirketi ANZ de yayımladığı raporda, yılsonu altın fiyatı tahminini ons başına 3 bin 600 dolara

GÜMÜŞTE ARZ AÇIĞI AZALIYOR

Washington merkezli uluslararası sektör derneği Silver Institute tarafından yayımlanan rapora göre de 2025'te küresel gümüş arz açığını yüzde 21 azalarak 117.6 milyon ons seviyesine gerilemesi bekleniyor. Bu düşüşte, talepte yüzde 1 oranında azalma ve toplam arzda yüzde 2'lik artış etkili olacak. Silver Institute için Metals Focus tarafından hazırlanan yıllık raporda, sanayi kaynaklı toplam gümüş talebinin 2024'te

ulaşılan 680.5 milyon onsluk rekor seviyenin ardından bu yıl sabit kalmasının beklendiği, buna karşın takı ve gümüş eşya talebinde düşüş öngörüldüğü belirtildi.

ALÜMİNYUM VE ÇİNKO

ABD'de açıklanan veriler sonrasında inşaat sektöründeki yavaşlama beklentileriyle sektörde kullanılan alüminyum ve çinkoda değer kaybı yaşandı.

Bakırda da tarife belirsizlikleri fiyatları etkiliyor. Piyasalar, hem küresel imalat faaliyetlerine yönelik genel tarife tehdidini hem de ABD'nin bakır ithalatına uyguladığı özel tarifeleri aynı anda fiyatlamaya çalışıyor.

BAKIRDA YÖN YUKARI

Citi, ABD Başkanı Donald Trump'ın son haftalarda tarifelere yönelik daha ılımlı bir tutum

sergilemesini gerekçe göstererek, bakır için üç aylık fiyat hedefini ton başına 8 bin dolardan 8 bin 800 dolara yükseltti.

DOĞALGAZA TALEP

Doğalgaz fiyatlarında ise ABD'de üretimin rekor seviyeye ulaşması ve buna ek olarak sıcak hava tahminleri nedeniyle ısıtma talebinin düşeceği beklentisiyle düşüş yaşandı. Bununla analistler, sıvılaştırılmış doğalgaz (LNG) ihracat talebinin yüksek olmasına rağmen Avrupa'nın depolarının dolu olması nedeniyle küresel arzın yeterli olduğunu kaydetti.

Bu gelişmelerle geçen hafta Brent petrolün varil fiyatı yüzde 4.2 artarken, New York Ticaret Borsası'nda işlem gören doğalgazın İngiliz termal birimi (MMBtu) cinsinden fiyatı da yüzde 8.7 değer kaybetti.

UNCTAD: Ticari gerilim büyümeyi negatif etkileyecek

BİRLEŞMİŞ Milletler (BM) Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD), artan ticaret gerilimleri ve süregelen belirsizlikler nedeniyle küresel ekonominin resesyona girmeye başladığına ve ekonomik büyümenin yavaşlayarak bu yıl yüzde 2.3 seviyesine gerileyeceği öngörüsünde bulundu. UNCTAD, 'Ticaret ve Kalkınma Öngörüler 2025: Belirsizlik Küresel Ekonomik Beklentileri Yeniden Şekillendiriyor' başlıklı raporunu yayımladı. Buna göre, küresel ekonomik büyümenin bu yıl yüzde 2.3 seviyesine gerilemesi beklenirken, bu büyüme oranı dünya ekonomisini resesyona sokuyor. Çünkü UNCTAD verilerine göre, küresel ekonomi geçen yıl yüzde 2.8 büyüdü.

Çin: Çıkarımızı zedeleyen ülkelere misilleme yaparız

ÇİN, ABD ile işbirliği yaparak Pekin'in çıkarlarını zedeleyen ülkelere karşı misilleme yapacağını duyurdu. Bu açıklamaya, ABD Başkanı Donald Trump yönetiminin, gümrük tarifeleri üzerinden ABD'nin ortaklarını Çin ile olan ilişkilerini sınırlamaya zorlamayı planladığı haberlerinin ardından geldi. Trump, bu ay bazı ülkeler için büyük tarife artışlarını 90 gün ertelemiş, ancak Çin menşeli ürünlere uygulanan vergileri yüzde 145'e çıkarmıştı. Çin Ticaret Bakanlığı, "Çin, çıkarları pahasına yapılan hiçbir anlaşmayı kabul etmeyecektir. Böyle bir durum yaşanır, Çin bunu reddedecek ve kesinlikle karşılık verecektir" dedi. Açıklamada ayrıca Çin'in tüm taraflarla işbirliğine açık olduğu ve 'uluslararası adalet ve hakkaniyeti savunacağı' vurgulanırken, ABD'nin tutumu ise 'tarifelerin kötüye kullanılması' ve 'tek taraflı zorbalık' olarak nitelendirildi.

Derleyen: Necmi Uysal necmi.uysal@ito.org.tr

Uluslararası emtia piyasaları

Güncel Haftalık Yıllık

ENERJİ

		Değişim %
Petrol (Brent, \$/Varil)	66.6	4.2 -23.5
Doğalgaz (Henry Hub, \$ /MMBtu)	3.02	-7.9 68.7
Doğalgaz (Dutch TFF, EURO/MWh)	35.4	4.4 23.5
Termal Kömür (\$/Ton, FOB, Newcastle)		
Avustralya, 6.000 KCal/kg)	95.1	-0.5 -30.1

METALLER

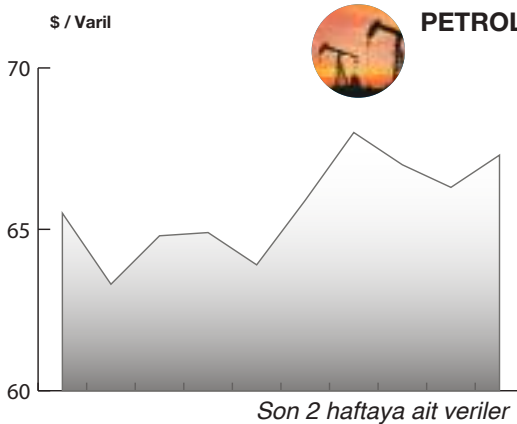
Altın (\$/Ons)	3.494	6.2 50.4
Gümüş (\$/Ons)	32.8	1.1 20.5
Platin (\$/Ons)	971	1.3 5.3
Bakır (\$/Ton, COMEX)	10.505	3.6 7.6
Alüminyum (\$/Ton)	2.383	0.6 -8.5
İnşaat Çeliği (Çin, \$/Ton)	420	-0.2 -21.3
Demir Cevheri (\$/Ton, CFR, Tianjin-Çin, %63.5)	97.6	-0.6 -15.9
Kurşun (\$/Ton)	1.936	1.0 -9.8
Kalay (\$/Ton)	30.476	-0.8 -13.5
Çinko (\$/Ton)	2.520	-3.3 -10.3
Nikel (\$/Ton)	15.411	0.4 -18.9

TARIM ÜRÜNLERİ

Buğday (\$/Ton)	198	0.6 -10.5
Mısır (\$/Bushel)	4.83	0.4 9.8
Mısır (\$/Ton)	190	
Pamuk (\$/Lb)	0.65	1.3 -19.1
Kakao (\$/Ton, Londra)	8.159	5.8 -33.5
Kahve (\$/Lb)	3.67	-0.3 58.2
Şeker (\$/lb)	0.177	1.3 -10.6
Kereste (\$/m³)	240	-1.3 8.2
Ayçiçek Yağı (USD/Ton)	1.321	0.2 52.0
Palmiye Yağı (\$/Ton)	929	-5.0 8.9
Baltık Kuru Yüke Endeksi	1.261	-0.2 -31.6
Emtia Endeksi (CRB Index)	357	1.4 3.5

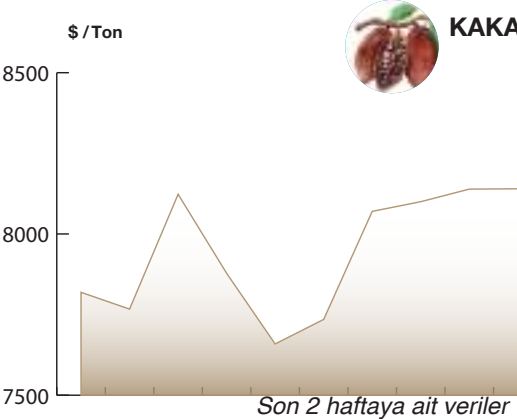
Veriler, 22 Nisan 2025 itibarıyla düzenlenmiştir.

En hareketli ürünler

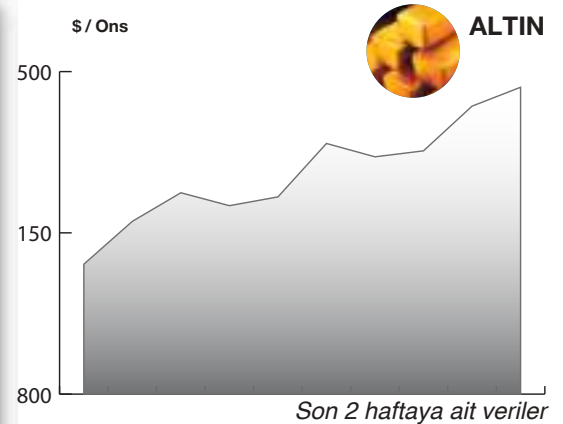
Çıkış kalıcı mı?

Brent petrolü, haftalık yüzde 4.2'lik artışla nisan ayının ilk haftasında gördüğü 62 dolar seviyesinden toparlanmasını sürdürüyor. Bu toparlanmaya karşılık tarife savaşları sonrası ABD'nin para politikasına ilişkin belirsizliğin artmasıyla talebin azalacağı beklen-tisi, çıkışın kalıcılığı konusundaki şüpheleri artırıyor. Nitekim son yapılan ankette ABD ekonomisinin yüzde 50 ihtimalle durgunluğa gireceği ve OPEC+'ın mayıs ayında üretimi 411 bin varil daha artıracığı haberleri, petrol fiyatlarında aşağı yönlü bir hareketin sürpriz olmayacağı yorumlarına neden oluyor.

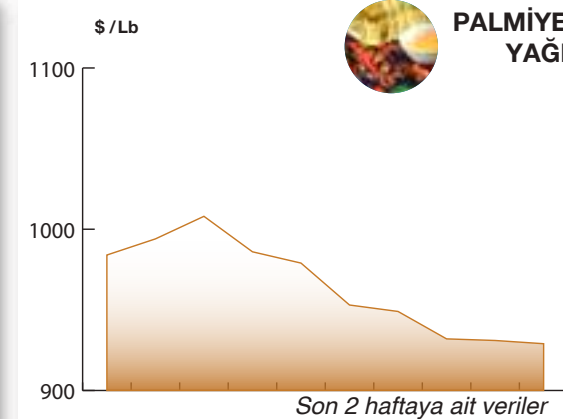
İhracat yükseliyor

Bir süredir sakın seyreden kakao fiyatları, geçen hafta yüzde 5.8 artışla 8 bin doların üzerine çıktı. 2025'in ilk üç ayında işlenen kakao miktarının Avrupa'da yüzde 3.7, Asya'da da yüzde 3.7 beklentilerin altında düşüş göstermesi, talep açısından olumlu algılandı. Fildişi Sahili'nden limanlara gönderilen kakao miktarının geçen yıla göre artması ve depolardaki kakao miktarının beş ayın zirvesine çıkmasına rağmen Fildişi Sahili ve Gana'daki kakao ağaçlarının yeterli nem alamaması, 2024-25 üretimine ilişkin belirsizliğin gündeme gelmesine neden oluyor.

Yüzde 15 artış

Altın fiyatları, rekor kırarak yükselmeye devam ediyor. Haftalık yüzde 6.1 artışla 3 bin 500 dolar sınırına dayanan ons altın, nisan ayının ilk haftasında 2 bin 980 dolara kadar gerilemişti. ABD dolarının değer kaybetmesi, ABD hazine tahvillerine gelen satışlar ve artan belirsizliğin yarattığı güvenli liman talebine ilave olarak ABD Başkanı Trump'ın Fed Başkanı Powell'ı görevden alabileceğine ilişkin demecleri, artışı hızlandıran gelişmeler oldu.

Alım fırsatı mı?

Palmiye yağı fiyatları, yüzde 5 düşüşle 929 dolara, yedi ay öncesine geriledi. Malezya'nın palmiye yağı ihracatının nisan ayının ilk 20 gününde yüzde 11.9 ila 18.5 arasında artış kaydettiği tahmin ediliyor. Diğer taraftan, Endonezya'da ham ve rafine palmiye yağı ihracatı, yurt içi talebin yüksek olması nedeniyle yüzde 2 düşüş gösterdi. Tarife savaşları nedeniyle Çin'in, ABD'den soya yağı ithalatını durdurması durumunda palmiye yağına yöneleceği ve bu seviyelerin alım için uygun olduğu yorumları yapılıyor.

Bakan Mehmet Şimşek New York'ta dev fonların yöneticileriyle buluştu

HAZİNE ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, New York'ta gerçekleştirilen yatırımcı toplantısında toplam varlık büyüklüğü 4 trilyon doları aşan 25'ten fazla farklı kuruluşun temsilcisiyle bir araya geldi. Şimşek, G20, IMF ve Dünya Bankası bahar toplantıları kapsamında gittiği ABD'de, New York temaslarını tamamladı. Türkiye-ABD İş Konseyi ve

Citi Group tarafından düzenlenen geniş katımlı yatırımcı toplantısına katılan Şimşek, ağırlıklı olarak portföy yatırımcılarından oluşan bir grupla buluştu. Yatırımcıların büyük ilgi gösterdiği toplantıya, toplam varlık büyüklüğü 4 trilyon doları aşan 25'ten fazla farklı kuruluşun üst düzey temsilcileri katıldı. Şimşek, dünyanın

önde gelen üç büyük kredi derecelendirme kuruluşunun üst düzey yöneticileriyle de ayrı ayrı değerlendirme toplantıları gerçekleştirdi. Citi Group Yönetim Kurulu Başkanı John Dugan ile de görüşen Şimşek'in New York temaslarına Merkez Bankası Başkanı Fatih Karahan da eşlik etti. Şimşek, New York'un ardından ABD

temaslarına Washington'da devam etti. Bakan Şimşek, Washington'da ABD Ticaret Odası tarafından düzenlenen zirveye katılarak, Dünya Bankası eski Başkanı David Malpass ile birlikte Finansal Sistemin Geleceği panelinde konuştu. Bakan Şimşek, Washington temasları kapsamında ABD Hazine Bakanı Scott Bessent ile de görüşti.

Küresel şirketlerin kur hesabı sil baştan

ABD merkezli çok uluslu şirketler, Trump yönetiminin uyguladığı gümrük tarifelerinin yol açtığı döviz kuru dalgalanmalarına karşı hesaplarını gözden geçiriyor. Kur riskine karşı daha dayanıklı hale gelmek isteyen bu firmalar, riskten korunma (hedge) politikalarını uzun vadeye yayıyor.

ABD Başkanı Donald Trump tarafından 2 Nisan'da açıklanan ve beklentilerin üzerinde gelen yeni gümrük tarifeleri, döviz piyasalarında sert dalgalanmalara yol açtı. Bu durum, birçok şirketin mevcut hedge stratejilerinin yetersiz kalmasına neden oldu ve firmaların daha uzun vadeli planlamalar yapmaya yöneltti.

UZUN VADEYE YAYILDI

MilliTechFX CEO'su Eric Huttman, bu değişimin etkilerini değerlendirirken, "Geçtiğimiz hafta itibarıyla müşterilerimizin çoğu, kur risklerine karşı korunma işlemlerini daha uzun vadeye yaymaya başladı. Böylece kısa vadeli belirsizlikleri aşmayı hedefliyorlar" dedi. Huttman ayrıca, piyasanın mevcut belirsizliğinin şirketleri daha temkinli hareket etmeye ittiğini belirtti.

Mizuho Americas Döviz ve Gelişen Piyasalar Türev Ürünler Başkanı Garth Appelt de benzer görüşler dile getirerek, şirketlerin artık hedge işlemlerinde 2 ila 5 yıllık vadeleri tercih ettiğini söyledi. Appelt'e göre, "Doların değer kaybetmesi, tarifelerin yarattığı piyasa belirsizliğinin en çarpıcı sonuçlarından biri." Bu durum, ABD'li ihracatçılar için olumlu olabilir; çünkü doların zayıflaması, Amerikan ürünlerinin yurt dışı pazarlarda daha rekabetçi hale gelmesini sağlıyor.

Bununla birlikte, ticaret politikalarındaki belirsizlikler ve küresel durgunluk endişeleri, şirketlerin gelecekteki kârlılıklarını güvence altına almak için daha proaktif adımlar atmasına neden oluyor. Birçok firma, bu tür

ekonomik çalkantılara karşı daha dirençli hale gelebilmek adına stratejik planlamalarını yeniden gözden geçiriyor.

EURO PLANLARI BOZDU

Trump yönetiminin Çin dışında kalan diğer ticaret ortaklarına verdiği 90 günlük ek süre, döviz piyasalarındaki gerilimi tam olarak yatıştırmaya yetmedi. Dolar, Euro karşısında son üç yılın en düşük seviyesine düşerken, bu durum uluslararası ticaret yapan şirketler üzerinde ek bir baskı oluşturuyor. ABD Bankası FX Satış Direktörü Paula Comings, Euro'daki ani değer artışının şirketler arasında şaşkınlık yarattığını belirtti. Comings, "Daha önce odak noktası Kanada doları ve Meksika pesosuydu. Ancak şimdi Euro güçleniyor ve şirketler, bu gelişmeyi göz önünde bulundurarak stratejilerini yeniden değerlendiriyorlar" dedi.

Euro'nun değer kazanması, Avrupa ile ticaret yapan şirketler için maliyet artışlarına yol açarken, özellikle ihracat yapan firmalar üzerinde olumsuz etkiler yaratabileceği öne sürülüyor. Döviz kurlarındaki bu değişiklikler, şirketleri finansal planlamalarını gözden geçirmeye ve stratejilerini yeniden şekillendirmeye itiyor.

DOLAR DAHA ZAYIFLAR MI?

Küresel ticaret savaşlarının etkisiyle döviz piyasalarında yaşanan bu belirsizlik, yatırımcıların da temkinli davranmasına yol açıyor. Analistler, ABD'nin ticaret politikalarındaki belirsizliklerin devam etmesi halinde doların daha da zayıflayabileceğini öngörüyor.

Trump-Powell savaşıyla 'dolar' 3 yılın dibinde

ABD Başkanı Trump'ın başlattığı tarife savaşları dolara olan talebi düşürürken, bu duruma Trump-Powell savaşı eklenince dolar endeksi 98.267 seviyesine çekilerek dip yaptı.

Donald Trump'ın, Fed Başkanı Jerome Powell'ı görevden alma yönündeki girişimleri, piyasada tartışmalara yol açarak doların değer kaybetmesine neden oldu. Yatırımcı güveninin zedelenmesiyle birlikte dolar, İsviçre francı, Japon yeni ve Euro gibi birçok para birimini karşısında ciddi oranda geriledi. Dolar endeksi, 98.267 ile son üç yılın en düşük seviyesine indi.

POWELL'IN GELECEĞİ

Beyaz Saray Ekonomi Danışmanı Kevin Hassett,

yaptığı açıklamada, Trump yönetiminin Powell'ı görevden almanın mümkün olup olmadığını araştırmayı sürdürdüğünü belirtti. Trump ise bir gün önce yaptığı açıklamada, Powell'ın görevden alınmasının 'yeterince hızlı ilerlemediği ni' söylemiş ve faiz indirimi- çağrısını yinlemişti.

EURO GÜÇLENİYOR

Dolar, İsviçre francı karşısında 0.80695

seviyesine kadar gerileyerek son 10 yılın en düşük seviyesine indi. Japon yeni karşısında ise 140.63 ile yedi ayın en düşük seviyesine ulaştı. Euro, 1.1533 dolar seviyesine yükselerek üç yılın zirvesini gördü. Sterlin ise yüzde 0.5'i aşan bir artışla 1.3380 dolara çıkarak 1 Ekim'den bu yana en yüksek düzeyine ulaştı. Avustralya doları 0.64015 ile iki ayın, Yeni Zelanda doları ise yüzde 0.7 prim yaparak 0.5981 ile beş ayın en yüksek seviyesini gördü.

NRW. YAPAY ZEKÂ'NIN SÖYLENTİDEN İBARET OLMADIĞI, UYGULANDIĞI YER.

EUROPE'S |||| HEARTBEAT

► Bize katılın ve Almanya'nın teknolojinin sınırlarını zorlayan canlı ekosistemi Kuzey Ren-Vestfalya'yı (NRW) keşfedin! Günlük yaşamda devrim yaratan Startup'lardan sektörleri yeniden tanımlayan büyük şirketlere kadar: NRW'de yapay zekâ ekibin bir parçası. Sadece gelecek hakkında konuşmayalım, onu inşa edelim! NRW'ye hoş geldiniz!

www.nrwglobalbusiness.com/tr

NRW.GLOBAL
BUSINESS
Trade & Investment Agency

Tarife savaşları altına yarıyor

ALTIN fiyatları, küresel düzeyde artan belirsizliklerin etkisiyle yükseliş trendini güçlendirdi. Ons altın fiyatı tarihinde ilk kez 3 bin 500 doları aşarak rekor kırdı. Bu rakam, yabancı kurumların tahminlerine göre yılsonuna doğru görülebilecek bir seviye olarak öngörülmüyordu. Buradan esen rüzgarla yurt içinde gram altın

fiyatları 4 bin 300 TL'yi aşarak zirve yaptı.

ONS YÜZDE 33 PRİMLENDİ

2025 yılında ons altın 2 bin 623 dolar seviyesinden yüzde 33'ün üzerinde artarak tarihinde ilk kez 3 bin 500 dolar düzeyini test etti. Altın gram fiyatı ise aynı dönemde 2 bin 983 TL'den yüzde 44'ün üzerinde prim yaparak 4 bin 305 TL'yi gördü.

4 NEDEN

Yatırımcıların güvenli limanlara iten 4 nedenin şunlar olduğu belirtiliyor:
■ Küresel piyasalarda ABD ile Çin arasında artan ticaret gerilimi
■ Trump'ın Powell'a yönelik sert eleştirileri
■ ABD'de hükümetin Powell'ı görevden almak için yöntemleri araştırması
■ Ortadoğu ve Ukrayna-Rusya arasındaki gerilimin sürmesi

Küresel ticarete '3 niş' fırsatımız var

İstanbul Ticaret Odası Başkanı Şekib Avdagiç, "Türkiye, yeniden şekillenen küresel ticaret düzeninde niş fırsatlar yakalama şansına sahip ender ülkelerden biri" dedi. Avdagiç, Türkiye'nin 3 avantajını; yakın tedarik (nearshoring), yüksek teknoloji ve katma değerli ürünler ile ticari diplomasi olarak sıraladı.

İSTANBUL Ticaret Odası Başkanı Şekib Avdagiç, ABD Başkanı Donald Trump'ın alevlendirdiği ticaret savaşlarıyla yeniden şekillenen küresel ticaret düzeninde, Türkiye'nin niş fırsatlar yakalama şansına sahip ender ülkelerden biri olabileceğini söyledi. Avdagiç, Türkiye'nin küresel ticarete rekabet gücünü artıracak 3 avantajı da yakın tedarik (nearshoring), yüksek teknoloji ve katma değerli ürünler ile ticari diplomasi olarak sıraladı.

1 YAKIN TEDARİK (NEARSHORING)

Başkan Avdagiç, Türkiye'nin stratejik konumu, tedarik avantajı, çeşitlendirilmiş endüstriyel altyapısı ve dinamik işgücü potansiyelinin küresel ticaretteki konumunu iyileştirmek için önemli fırsatlar sunduğuna dikkat çekti. Bu kapsamda küresel ticarete daha iyi konumlanmak ve bu potansiyeli harekete geçirmek için Türkiye'nin öncelikle yakın tedarik (nearshoring) avantajını harekete geçirmesi gerektiğini belirten Avdagiç, şöyle konuştu: "Avrupa'ya coğrafi yakınlığı ve AB ile Gümrük Birliği, Türkiye'ye ciddi bir avantaj sağlıyor. Bu avantajla Türkiye, üretimini

Çin'den ve rakip Uzakdoğu ülkelerinden uzaklaştırmak isteyen şirketler için cazip bir alternatif sunuyor. Bu sebeple bizim yatırım ortamını hızla iyileştirip üretim maliyetlerini azaltacak tedbirleri almamız ve yeni yatırımları çekmemiz gerekiyor."

2 YÜKSEK TEKNOLOJİ

Bu süreçte yüksek teknoloji ve katma değerli üretimin altını çizen Avdagiç, "Ekonominin değişen koşulları, yüksek

teknoloji ve katma değerli ürünlerle odaklanarak rekabet gücümüzü artırmayı zorunlu kılıyor. Bu nedenle elektrikli araçlar, savunma sanayi ve tıbbi teknoloji gibi sektörlerdeki büyük potansiyelimizi değerlendirmek için Ar-Ge ve inovasyon ekosistemlerini rekabetçilik temelinde yeniden kurgulamak zorundayız" dedi.

3 TİCARİ DIPLOMASI

Yeni dönemde ticari

diplomasinin de önemli bir rekabet unsuru olarak öne çıktığını belirten İTO Başkanı Avdagiç, şöyle konuştu: "Türkiye'nin Avrupa ile Asya arasındaki stratejik konumu, ticaret ortaklıklarını geliştirmek için eşsiz bir fırsat sunuyor. Dolayısıyla bir yandan üretim ve yatırım alanında, diğer yandan da ticaret ortaklıklarını geliştirme konusunda politikalar geliştirip uygulamaya koymak zorundayız."

İTO heyeti fuarı ziyaret etti

İstanbul Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyeleri İbrahim Doğan Salman ve Salih Sami Atılğan; Guanco Başkonsolosu Kaan Başkurt ve Ticaret Ataşesi Şerife Yıldırım Demirel ile birlikte Türk katılımcı firmaların standlarını ziyaret ederek, firma temsilcileriyle görüşmeler gerçekleştirdi.

Canton'da en büyük katılımcı ülke Türkiye

ÇİN'de düzenlenen dünyanın en büyük genel ticaret fuarlarından Canton Fuarı, 137. kez profesyonelleri aynı çatı altında buluşturdu. Guanco kentinde yılda iki defa üçer faz halinde organize edilen Canton Fuarı'nın 1. Faz'ı, 15-19 Nisan tarihlerinde gerçekleştirildi.

YENİ İŞBİRLİKLERİ

İstanbul Ticaret Odası'nın Türkiye milli iştirakini yürüttüğü fuarda Türkiye, en büyük katılımcı ülke oldu. Fuara İTO ile katılan 37 Türk firması, ürünlerini ve teknolojilerini dünyaya tanıtmaya fırsatı buldu. Firmalar, Çin'deki

en yüksek iş cirosuna sahip Canton Fuarı'nda yeni işbirliklerinin de ilk adımlarını atma imkanı yakaladı.

220 BİN ZİYARETÇİ

220 bin profesyonel ziyaretçi ağırlaması beklenen fuarda, iki ayrı ihtisas salonunda konumlanan Türkiye milli standları, uluslararası ziyaretçilerin de odak noktası oldu. Yaklaşık 1.5 milyon metrekarelik alanda düzenlenen fuarda, 55 farklı sektörden ürün sergilendi. 137. Canton Fuarı'nın 2. Fazı, 23-27 Nisan, 3. Fazı da 1-5 Mayıs tarihlerinde gerçekleştirilecek.

İTO, PROAKTİF AKTÖR

Şekib Avdagiç, ticari diplomasinin proaktif bir aktörü olan İstanbul Ticaret Odası'nın da 2025 yılındaki yurt dışı faaliyetlerini, yabancı heyet ve ikili iş görüşmeleri ile uluslararası örgütlerdeki görevlerini bu yönde kullanarak, ekonomiye katkıda bulunmayı sürdüreceğini belirtti. Türkiye'nin Trump'ın tarife önlemlerinin doğrudan hedefi olmasa da küresel piyasalara entegrasyonu, döviz kuru hassasiyeti ve yatırımcı güveni gibi kanallar üzerinden savunma hattını güçlendirmesi gerektiğini vurgulayan Avdagiç, "Makroekonomik istikrarı güçlendirmeli, yakın tedarik avantajını güçlü biçimde kullanmalı ve ihracat pazarlarını da arzu ettiğimiz seviyede çeşitlendirmeliyiz. Bunu yaptığımız takdirde Türkiye, yeniden şekillenen küresel ticaret düzeninde niş fırsatlar yakalama şansına sahip ender ülkelerden biri olabilecek" dedi.

SIAL INTERFOOD 2025

**Cakarta - Endonezya
12 - 15 Kasım 2025**

- Tüm gıda ve içecek ürünleri
- Gıda işleme ve ambalaj ekipmanları
- Etiketleme makineleri ekipmanları

Desteğe
Esas Tutar
21.685,00 TL/m²

Hedef
Ülke/Hedef Sektör
Desteğe Esas Tutar
23.234,00 TL/m²

300 MİLYONA YAKLAŞAN NÜFUSUYLA ENDONEZYA TÜRK GIDA PROFESYONELLERİNİ BEKLİYOR!

NEDEN SIAL INTERFOOD?

- Müslüman nüfusunda dünyanın en büyük ülkesi
- Toplam nüfusta dünyanın dördüncü büyük ülkesi
- Hane halkı yıllık gelirinin %50'sinden fazlasının gıda ve içecek harcamalarını kapsaması
- Türkiye - Endonezya arasında yükselen ticaret hacmi
- Dünya gıda fuarlarının etkin organizatörlerinden SIAL tarafından düzenlenen SIAL Endonezya'da; ABD, BAE, Belçika, Filistin, Güney Kore, Malezya, Polonya, Tayvan başta olmak üzere 47 ülkeden 895 katılımcı
- Cakarta dışında Endonezya'nın diğer şehirlerinden profesyonel ziyaretçiler
- Avustralya, Avusturya, Çin, Etiyopya, Güney Kore, Japonya, Malezya, Singapur, Tayvan, Vietnam başta olmak üzere 20 ülkeden 92.000 ziyaretçi
- İstanbul Ticaret Odası'nın SIAL Fuarları Türkiye milli iştirak organizasyonlarının yükselen başarı grafiği

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu, temel aydınlatma
- Ürünlerin nakliye, gümrükleme ve sigorta işlemleri
- Fuar kataloğu ve web sayfasında firma bilgilerinin yayınlanması
- Türkiye Milli İştiraki broşüründe firma bilgilerinin yer alması
- Fuar süresince ofis, internet ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı
- T.C. Ticaret Bakanlığı'nın teşvik işlemleri hakkında bilgilendirme
- Devlet desteğine ilişkin ilgili Birlik tarafından talep edilen dosya bedelinin karşılanması

KATILIM BEDELİ

Katılım bedeli : 1.000 Euro/m²

Levent Çakır

0212 455 62 39
0539 455 52 66
levent.cakir@ito.org.tr

Tuğçe Turan

0 530 416 59 66
0 212 455 61 04
tugce.turan@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | @ITO @ito_kurumsal

BAŞSAĞLIĞI

İstanbul Ticaret Odası
Yönetim Kurulu Üyesi

**BAHADIR YAŞIK'ın
annesi**

AYŞE FATMA YAŞIK

Hakk'ın rahmetine kavuşmuştur.

20 Nisan 2025 Pazar günü Ahiret yolculuğuna uğurladığımız merhumeye; Allah'tan rahmet, kederli ailesine, sevenlerine sabır ve başsağlığı diliyoruz.

Allah rahmet eylesin.

Büyük işletmelere üretimden lojistiğe destek programı

İmalat sanayindeki büyük işletmeler için Dijital Dönüşüm Destek Programı uygulanıyor. Bu kapsamda üretimden lojistiğe birçok alanda teknolojik çözümler işletme süreçlerine entegre ediliyor.

ADEM ORHUN

BÜYÜK işletmelerin dijital dönüşümü, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın Dijital Dönüşüm Destek Programı kapsamında destekleniyor. Programla imalat sanayinde en az 5 yıldır faaliyette olan KOBİ'ler ve büyük işletmeler destekleniyor. Asgari yatırım tutarının 30 milyon TL olması istenirken, başvurusu uygun görülen ve belgesini alan işletmeler, teşvik sistemi kapsamında '5. Bölge' desteklerinden faydalanabiliyor.

BAŞVURUDA İSTENENLER

Programa başvuruda, son 6 ay içinde hazırlanmış 'dijital olgunluk değerlendirmesi', yol haritası, yatırım planı, kapasite raporu isteniyor. Program kapsamında dijital dönüşüm desteği alan yatırımcıların dijital dönüşüm ekibinin yetkinliklerinin gelişimine yönelik eğitim programları uygulanıyor. Programda başvuru sürecinde ana kriterler ve başlıca adımlar şunlar:

- İşletmenin asgari yatırım tutarının 30 milyon TL olması

gerekliyor.

- Dijital dönüşüm yatırımı yapmak isteyen işletmeler ilgili portal üzerinden başvuru yapıyor.
- Asgari üç yıllık iş planına sahip projeler destekleniyor.
- Yatırım süresi, proje bazlı belirleniyor.
- Büyük işletmelere SIRI ile olgunluk değerlendirmesi başlatılıyor.
- Programın 'ürün listesi' çerçevesindeki bir yatırım planı ile olgunluk değerlendirmesi ve yol haritası isteniyor.

DESTEKLENEN HARCAMALAR

- İşlemleri bilgisayarlı sistemler tarafından kontrol edilen veya uygun sensörler ve sürücüler tarafından yönetilen sermaye malları
- Kalite ve sürdürülebilirlik güvencesi için sensörler ve sistemler
- Üretim süreçleriyle ilgili yazılımlar ve siber sistemler
- Üretimin güvenliği için risklerin azaltılmasına yönelik sistemler
- Tedarik ve sevkiyat lojistiğine yönelik dijitalleşme yatırımları

KDV istisnası, faiz ve prim indirimi

Program dahilinde kabul alanlar, yatırım teşvikleriyle ilgili 5. Bölge Destekleri'nden faydalandırılıyor. Bu kapsamda KDV istisnası, gümrük vergisi muafiyeti, vergi indirimi, sigorta primi işveren desteği (7 yıl), faiz veya değerlendirmesi ve yol haritası sağlanıyor.

Program dışında kalan harcamalar

- Doğrudan kapasite artırmaya yönelik komple hat modernizasyonu ile yeni veya tevsî yatırımlar program kapsamında desteklenmiyor.
- Ürün listesindeki tanımlara uygun olmayan harcama listesi desteklenmiyor.
- Ayrıntılı bilgi ve başvuru için adres: <https://dijitaldonusum.sanayi.gov.tr>

Sanayide ikiz dönüşüm kaçınılmaz hale geldi

Karbon emisyonu sebebiyle yeşil dönüşüm kriterleri birçok sektör için bir zorunluluk oldu. Avrupa'ya ihracat yapmak isteyen firmaların ve tedarikçilerin, emisyon kurallarına uyum için hazırlanması gerekiyor. Diğer yandan maliyetlerini azaltmak isteyen firmaların da dijital dönüşümle rekabet avantajlarını koruyabilecekleri vurgulanıyor.

ADEM ORHUN

ÜRETİMDEKİ maliyet artışları, yöneticilerin gündemini meşgul ederken, verimliliği artıran çalışmalar artık hem yasal kriterler hem de küresel trendler sebebiyle kaçınılmaz hale geldi. Karbon emisyonunu azaltmaya yönelik yeşil dönüşüm, belli sektörler öncelikli olmak üzere sanayi için yasal zorunluluk haline gelirken, dijital dönüşüm, enerji, emek ve hammadde harcamasını yönetmek isteyenlerin ana yolu oluyor. Bu kapsamda İstanbul Ticaret Odası da üyelerini bilgilendirmek üzere 'Sanayide İkiz Dönüşüm' başlıklı bir seminer düzenledi.

ADIMLAR ATILMALI

Seminer, İTO Başkan

Yardımcısı Mehmet Develioğlu'nun katılımıyla gerçekleştirildi. Develioğlu, geleceğini düşünen firmaların hem yeşil dönüşüm

hem de dijital dönüşüm konusunda bilinçli olması ve gerekli adımları atması gerektiğine işaret etti. Seminerde konuşan Mondes Global Danışmanı akademisyen Mehmet Ergene, dünya çapında toplam ithalatın yüzde 30'dan fazlasını Avrupa'nın yaptığına dikkat çekti. Ergene, "Dolayısıyla Türkiye'de üretim yapan firmalar ve ihracatçı sektörler, Avrupa pazarına uyum için yeşil dönüşüm adımlarını hızlandırmalı" dedi.

KARBON EMİSYONU

Ergene, Avrupa Birliği'nin Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması'nın (SKDM) 2026 yılında tam olarak

uygulanmaya başlayacağını hatırlattı. Ergene, öncelikli sektörlerden başlayarak çoğu sektörde, AB'ye ihraç edilen ürünlerin üretimindeki karbon salımı üzerinden gümrük vergisi alınacağını vurguladı.

Firmaların tedarik, imalat, makina parkuru, paketleme, nakliye gibi birçok aşamada karbon emisyonunu azaltacak değişiklikler yaptığını belirten

Ergene, özellikle düşük emisyonlu hammadde kullanımı, eşyaların ikinci kez kullanımı gibi uygulamaların yaygınlaşacağını söyledi.

OLGUNLUK ANALİZİ

MEXT Teknoloji'den Ömer Cinpir ise sanayide dijital dönüşümü anlattı ve bu konuyla ilgili teşviklere dikkat çekti. Cinpir sunumunda, şirketlere dijital dönüşüm yolculuklarında katkı sağlayan MEXT hizmetlerini tanıttı. MEXT'in SIRI metodunun, şirketlere, dijital dönüşüm yolculuklarında birçok avantaj sağladığını belirten Cinpir, "Burada alınan danışmanlık hizmetinin ardından firmalar

projeleriyle KOSGEB'e başvuruyor, 20 milyon TL'ye kadar kredi alabiliyor" dedi.

Orta ve büyük işletmeler için SIRI'nin de kullanıldığı 'Dijital Dönüşüm Destek Programı' olduğunu ifade eden Cinpir, "Bu program dahilinde firmalar 5. Bölge Teşvik Programı'ndan faydalanıyor. Bunun için de bakanlık firmaların elinde gerçekten uygulanabilir bir yol haritası olmasını bekliyor. Bu süreçte olgunluk analizi, yol haritası ve yatırım planı gerekiyor" diye konuştu.

ENERJİ VE SU TASARRUFU

Innova Teknoloji'den Bülent Yılmaz ise özellikle fabrikalarda, büyük ofis binalarında, imalathanelerde gerçekleştirilen dönüşümün, özellikle enerji ve su kullanımını azalttığını belirtti. Yılmaz, bazı fabrikalarda yüzde 2, bazı fabrikalarda yüzde 30'un üzerinde iyileşme sağlandığını söyledi. Dönüşümle sağlanan iyileşmelerin bazen iklimlendirme, bazen su sarfiyatı, bazen enerjide tasarruf olarak döndüğünü kaydeden Yılmaz, hammadde ve üretim miktarında da bunun olumlu sonuçlarının görüldüğünü dile getirdi.

Ekonominin gerçekleri ve ihtiyaçları

Türkiye ekonomisi son altı haftadır zorlu bir süreçten geçiyor. Salgının ardından ortaya çıkan kırılma noktalarının henüz tamamen ortadan kalkmadığına bir kez daha şahit olduk. İç siyasetteki gelişmeler, ticaret savaşlarının yol açtığı küresel belirsizliklerle birleşince piyasalar sarsıldı. Borsada yüzde 10'u aşan kayıplar yaşanırken, döviz piyasasında ani dalgalanmalar görüldü; altın fiyatları ise tüm zamanların rekorunu kırdı.

Merkez Bankası bu dalgayı durdurmak için yaklaşık 50 milyar dolarlık rezerv kullandı ve gecelik faizleri artırdı. Ardından, politika faizi olarak bilinen bir haftalık repo faizinde de artışa gitti. Bu son adım, zaten fiili olarak uygulanan fonlama maliyetini resmîyete döktüğü için piyasa faizleri üzerinde ek bir yükselişe neden olması beklenmiyor. Ancak, politika faizindeki indirim döngüsüne ana planda olmayan biçimde ara verilmiş oldu. Bu hadiseler yaşanmasaydı yüzde 40'a düşeceği öngörülen politika faizi, şimdi yüzde 46

seviyesinde.

Bir hafta öncesine kıyasla Merkez Bankası'nın ortalama fonlama faizinde bir değişiklik yaşanmayacak olsa da altı hafta öncesine göre piyasa faizleri arttı. Bu süreçte ticari kredi faizleri yaklaşık 5.5 puan yükseldi. Bu durum, reel sektörün 2025 yılında planladığı bazı yatırımları ertelemesine neden olabilir. Ekonomik faaliyetin yavaşlama ihtimali, büyüme oranının düşmesini beraberinde getirir.

Yaklaşık iki yıldır devam eden ekonomi politikalarının normalleştirme adımlarının yeterli kalmadığını, bu süreçte bir kez daha görmüş olduk. Evet, para politikası sıkılaştırıldı ve maliye politikasında bazı tasarruf tedbirleri devreye alındı; ancak bunlar yeterli değil. Türkiye'nin enflasyonu ve cari açığı kalıcı şekilde düşürmesi yapısal politikalara da bağlı.

Piyasalarda adil rekabet ortamı sağlamadan, tarımda üretim planlamasıyla gençlerin öcünüğünde modern tarım tekniklerini etkin biçimde

YENİ EKONOMİ

Prof. Dr. Nurullah GÜR

bütünleştirmeden emek piyasasındaki beceri uyumsuzluğu azaltmadan, yüksek teknoloji ihracatın payını artırmadan, geleneksel sektörlerin dönüşümünü tamamlamadan, finansal piyasalarda TL bazlı enstrümanları cazip kılaacak ürün çeşitliliği ve likidite derinliği sağlamadan, ticaret diplomasine yeni boyutlar eklemekten ne makroekonomik istikrarı tesis etmek kolay olur ne de uzun erimli kalkınma hedeflerine ulaşmak. Ekonomi politikalarının odağında bu başlıklar yer almalı. Para ve maliye politikaları ise yardımcı aktörler olmalı.

Bu alanlara yönelik bazı adımlar atılıyor elbette. Örneğin, yerli ve milli teknoloji gelişimini destekleyen HIT-30 teşvikleri ya da KOSGEB'in emek yoğun sektörlerle yönelik destek programları gibi. Ancak bu politikalar, bütüncül bir strateji ve kurumsal koordinasyon çerçevesinde değil, parçalı bir yapıda yürütülüyor. Bu da alınabilecek verimi sınırılıyor.

Küçük imalatçılara KOSGEB kredisi

KOBİ'ler, dijital dönüşüme yönelik yapacakları masraflar için KOSGEB'den destek alabiliyor. KOSGEB'in 'KOBİ Dijital Dönüşüm Destek Programı' kapsamında 20 milyon liraya kadar kredi veriliyor. Program dahilinde küçük ve orta ölçekli işletmelerin iş süreçlerinin geliştirilmesi ve verimli hale getirilmesi, rekabet güçlerinin yükseltilmesi için dijital dönüşüm süreçleri değerlendiriliyor.

DANIŞMANLIK ALINMALI

Bu destek için öncelikle danışmanlık almak gerekiyor. TÜBİTAK Türkiye Sanayi Sevki ve İdare Enstitüsü (TÜSSİDE), Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası (MESS) Teknoloji Merkezi (MEXT), İstanbul Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları

Birliği (İHKİB) Dijital Dönüşüm Merkezi tarafından yetkilendirilen danışmanlardan, dijital dönüşüm danışmanlığı hizmeti almış olmak şart. Bu şekilde onaylı dijital dönüşüm/olgunluk değerlendirme raporu bulunan KOBİ'ler, destek için başvurabiliyor. Ayrıca, başvuracak firmanın son üç mali yıl 'faaliyet kârı' veya son mali yıl 'öz kaynaklar toplamı'nın negatif olmaması gerekiyor. İmalat sektöründe faaliyet gösteren KOBİ'lerin başvurabileceği program

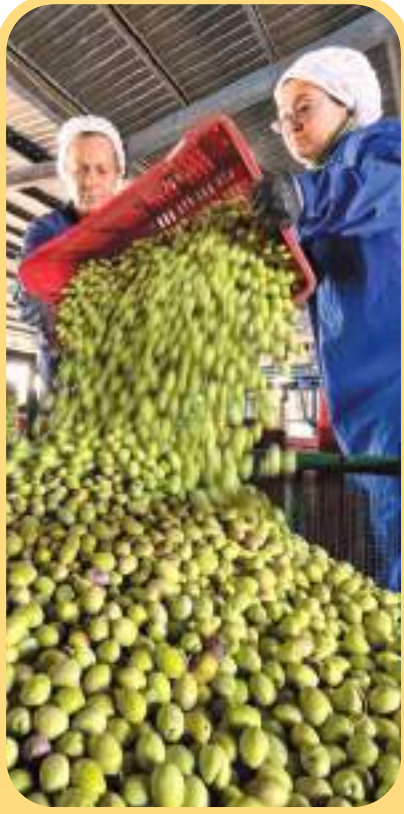
kapsamında şu giderler için kredi başvurusu yapılabilir:

- Makina
- Teçhizat
- Yazılım ve donanım

DESTEK TUTARI

Bu programda destek alt limiti işletme başına 1 milyon TL, üst limit 20 milyon TL. Kredinin vadesi ise azami 36 aya kadar.

Ayrıntılı bilgi için adres: <https://www.kosgeb.gov.tr/site/tr/genel/destekdetay/9144/kobi-dijital-donusum-destek-programi>

Değişimde kilit sektörler

Suriye'nin yeniden inşasıyla Türk iş dünyasının ilk aşamada kilit rol oynayacağı sektörler şöyle:

İnşaat

Ülkedeki savaşın yol açtığı yıkımın büyüklüğü göz önüne alındığında, konut, altyapı, okul, hastane ve diğer kamu binalarının yeniden inşası hayati bir öncelik taşıyor. Bu sektördeki canlanma, birçok alt sektörü de harekete geçirerek istihdam yaratacak.

Enerji

Suriye'nin enerji altyapısı da büyük zarar gördü. Elektrik üretim tesislerinin rehabilitasyonu, yeni enerji kaynaklarının geliştirilmesi ve enerji dağıtım şebekelerinin iyileştirilmesi, ülkenin sanayisinin yeniden ayağa kalkması ve günlük yaşamın normale dönmesi için önemli.

Tarım

Tarım sektörü de Suriye ekonomisi için önemli bir yere sahip. Toprakların yeniden işlenmesi, sulama sistemlerinin onarılması, modern tarım tekniklerinin uygulanması ve tarım ürünlerinin işlenmesi gibi alanlardaki gelişmeler, hem gıda güvenliğini sağlayacak hem de kırsal bölgelerde ekonomik canlanık yaratacak.

Ulaşım ve lojistik

Yolların, köprülerin, limanların ve havalimanlarının onarılıp geliştirilmesi, ticaretin canlanması ve ekonomik faaliyetlerin artması için kritik öneme sahip. Lojistik altyapısının güçlendirilmesi, hem iç ticareti kolaylaştıracak hem de uluslararası ticaretin yeniden başlamasını sağlayacak.

Tekstil

İki ülke arasındaki hukuki altyapı ve mevzuat uyumunun tamamlanmasıyla yatırım açısından gündeme gelecek ilk sektörlerden birinin tekstil olması bekleniyor. İş dünyası, ilk aşamada Türkiye'deki atıl kapasitenin Suriye'ye kaydırılmasıyla başlayacak işbirliğinin zamanla daha da gelişmesini bekliyor.

Bölgedeki ticari dengeleri etkileyecek

“Türkiye'nin Suriye ve Libya'ya yönelik eş zamanlı ticari girişimleri, bölgedeki mevcut ticari dengeleri önemli ölçüde etkileme potansiyeli taşıyor” diyen Ticaret Bakanı Ömer Bolat, şu değerlendirmelerde bulundu: “Suriye ile ilişkilerin normalleşmesiyle birlikte, geçmişte sekteye uğrayan ticaret yollarının yeniden canlanması ve yeni ticaret koridorlarının oluşması beklenirken, bu durum bölgedeki transit ticareti de etkileyebilir. Türkiye, 500 yılı aşkın tarihi ve köklü ilişkilere sahip olduğu Libya'yı doğusu, batısı ve güneyiyle bir bütün olarak görüyor ve temaslarını bu temelde sürdürüyor. Libya tarafında ekonomik ilişkilerimizi müteahhitliğin ötesinde çeşitlendirme iradesi gözleniyor. Bu bağlamda, bu ziyaret önümüzdeki dönemde ikili ticareti artıracak bir dizi adımın atılmasına vesile olabilecek.”

**BAKAN BOLAT
ŞAM DÖNÜŞÜ
İSTANBUL
TİCARET'E
KONUŞTU**

Yeni Suriye Türk iş dünyasıyla yükselecek

✓ Suriye, yeniden inşa sürecinde Türk iş dünyasının desteğiyle yükselecek. Kurumsallaşma ve altyapı çalışmalarının başlamasıyla Suriye'de Türk iş dünyasının ilk aşamada adım atacağı sektörler de önem kazandı.

✓ Suriye ziyaretinin sonuçlarını İstanbul Ticaret'e değerlendiren Ticaret Bakanı Ömer Bolat, “İnşaat, altyapı, enerji, gıda, tekstil ve lojistik gibi sektörlerde Türk firmalarının önemli bir rol üstlenebileceğine inanıyoruz” dedi.

istikrarlı bir geleceğin inşasına önemli katkılar sağlayacak” dedi.

EKONOMİK ENTEGRASYON

Bakan Bolat, ziyaretinde kısa vadede önceliğin mevcut ticari engelleri karşılıklı olarak tespit edip, kademeli bir şekilde kaldırmak olduğunu vurguladı. Türk iş dünyasının ve ticari heyetlerin karşılıklı ziyaretlerini kolaylaştırmayı hedeflediklerini anlatan Bakan Bolat, şunları söyledi: “Ticari ilişkilerimizi hızla canlandırmayı hedefliyoruz. Ayrıca, ticaret, enerji, ulaştırma gibi kilit alanlarda teknik heyetlerimiz düzenli olarak bir araya gelerek somut işbirliği projelerinin zeminini hazırlayacak. Bu heyetlerin başında Ekonomik Ortaklık Anlaşması müzakerelerini yürütecek Bakanlık heyetimiz gelecek. Orta vadede ise, ekonomik ortaklığımızı derinleştirmeye odaklanacağız. Özellikle yeniden imar sürecinde Türk firmalarımızın aktif katılımını teşvik edecek, ortak yatırımları ve iş geliştirme olanaklarını titizlikle araştıracağız. Kara, hava ve demir yolu ulaşım hatlarının iyileştirilmesi ve yeni güzergahların oluşturulması, ticaretimizin ve insan hareketliliğimizin artmasına önemli katkı sağlayacak. Ticaretin sağlıklı bir şekilde ilerlemesi için iki ülke arasında bankacılık ve finans kanallarının kademeli olarak açılmasına yönelik çalışmalar yapacağız. Uzun

vadede ise, kısa ve orta vadeli hedeflerimize ulaştıkça, kapsamlı ekonomik ortaklık anlaşmasının da yürürlüğe girmesiyle ekonomik entegrasyonumuzu gerçekleştireceğiz. Bu yol haritamız, bölgesel gelişmeler ve Suriye'deki mevcut durum dikkate alınarak esnek bir şekilde uygulanacak.”

HEDEF 10 MİLYAR DOLAR

Bakan Bolat, 2025'in ilk çeyreğinde yüzde 45 artışla 845 milyon dolara ulaşan Suriye ile ticaret hacmini 10 milyar dolar seviyesine çıkarmayı hedeflediklerini söyledi. Ziyaretin Türk iş dünyasına Suriye pazarında yeniden var olma ve işlerini geliştirme fırsatı sunduğuna işaret eden Bolat, şunları söyledi: “Suriye'deki yeniden imar çalışmaları ve ekonomik canlanma çabaları, Türk müteahhisleri için önemli yatırım ve ticaret imkanları barındırıyor. Özellikle inşaat, altyapı, enerji, gıda, tekstil ve lojistik gibi sektörlerde Türk firmalarının önemli bir rol üstlenebileceğine inanıyoruz.”

Potansiyel işbirliği alanları gündemimizde

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, Suriye'nin ardından Libya'da temaslarını sürdürecektir. 29-30 Nisan tarihlerinde Trablus'u ziyaret edecek olan Bakan Bolat'a Libya'da iş yapan müteahhitlik firmalarının temsilcileri de eşlik edecek. Bakan Bolat, Libya ile ticari işbirlikleri hakkında da şu bilgileri verdi: “Libya, hem 1972 yılında Türk müteahhitlik sektörünün ilk yurt dışı projesini üstlendiği hem de firmalarımızın en fazla müteahhitlik projesi yürüttüğü 5. ülke. Müteahhitlerimiz bugüne kadar Libya'da 31.4 milyar dolar değerinde 640 proje üstlendi. Ziyaret kapsamında 2011'deki devrim süreci nedeniyle müteahhitlik sektörümüzün yaşadığı sorunların her iki taraf için de tatmin edici bir sonuca bağlanmasını planlıyoruz. Bu bağlamda, 13 Ağustos 2020 tarihinde imzalanan ‘Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Devleti Ulusal Mutabakat Hükümeti Arasında Mutabakat Zaptına’ işlerlik kazandırılmasını hedefliyoruz. Amacımız, önümüzdeki dönemde bu sektördeki işbirliğimizin sağlam temellere oturulması. Ziyaret kapsamında iki ülke arasında potansiyel yeni işbirliği alanları da değerlendirilecek.”

HEDEF ÜLKELER LİSTESİNDE

Türkiye ve Libya arasındaki ticaret hacminin 2024'te 3.7 milyar dolar olduğunu hatırlatan Ticaret Bakanı Ömer Bolat, “Bu rakamın yaklaşık 2.8 milyar dolarını Türkiye'nin Libya'ya ihracatı, 890 milyon dolarını ise Türkiye'nin Libya'dan ithalatı oluşturuyor” bilgisini verdi. Bakan Bolat, Libya'nın elverişli ulaştırma bağlantılarıyla Afrika'nın kalbine giriş kapısı olabileceğine ve Akdeniz-Sahel ticaret aksının merkezinde yer alabileceğine dikkat çekerek, şöyle konuştu: “Ticaret Bakanlığı tarafından 2025 yılında ihracatta ‘Hedef Ülkeler’ ve ‘İslam Ülkeleri ile İhracatı Geliştirme Stratejisi’ kapsamına dahil edilen Libya, denize çıkışı olmayan Sahel bölgesi ülkelerine ihracatımızın bir kısmının aktığı bir ülke konumunda. Libya ile tarım ve balıkçılık, madencilik, turizm, yenilenebilir enerji, sağlık, eğitim ve bankacılık gibi pek çok alanda işbirliği yapılması gündemimizde.”

Teknoloji devleri tuşlara Türkiye'den basacak

Türkiye, düşük gümrük vergisi ve stratejik konumuyla sadece üretimin değil Ar-Ge ve lojistik yatırımlarının da merkezi olma adaylığını güçlendiriyor. Pandemi sonrası rotasını Türkiye'ye yönlendiren küresel teknoloji devleri, ABD-Çin arasında alevlenen tarife savaşlarının etkisiyle yeni yatırım kararları alıyor. Önümüzdeki dönemde dünyanın önde gelen teknoloji şirketlerinin yatırım için Türkiye'yi tercih edeceği belirtiliyor.

ABD Başkanı Donald Trump'ın küresel ticareti sarsan ek gümrük vergileri hamlesinde, birçok ülke yüksek tarifelere maruz kalırken Türkiye'nin yalnızca yüzde 10'luk bir vergiye tabi tutulması, küresel şirketlerin yatırımları için avantaj haline geldi. Ekonomistler de Trump'ın ticaret hamlesinin küresel tedarik zincirlerini yeniden şekillendirdiğine dikkat çekip, Türkiye'nin güçlü sanayi altyapısı, emek yoğun sektörlerdeki tecrübesi, üretim kalitesi ve stratejik konumuyla öne çıktığını vurguluyor.

1 MİLYON ELEKTRİKLİ ARAÇ

Türkiye'nin bu konumu nedeniyle yatırım çektiği sektörlerin başında elektrikli otomobil geliyor. Sektörde Türkiye'ye yatırım kararını önce BYD, sonra Chery açıkladı. Bu iki firmanın üretim tesisleri devreye girdiğinde yılda ortalama 350 bin araç üretilecek. Türkiye'nin serbest ticaret anlaşmaları ve Gümrük Birliği sayesinde ihracatta önemli bir avantaja sahip olduğunu vurgulayan Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, 2030 hedefinin ise Türkiye'de yıllık 1 milyon elektrikli araç üretimi olduğunu açıklamıştı.

SADECE ÜRETİME GELMİYORLAR

Türkiye'ye yönelen yatırımlar sadece üretim tesisleriyle sınırlı değil. Ar-Ge, satış, dağıtım ve lojistik alanlarında da önemli küresel teknoloji şirketleri Türkiye'ye yatırım yapıyor. Bu alanda öne çıkan örneklerden biri, Çin'in telekomünikasyon devi Huawei. Şirket, Türkiye pazarına 2002'de girdi ve 2009'da İstanbul'da kendi bünyesinde bir Ar-Ge merkezi kurdu. Bugün Huawei'nin İstanbul'daki Ar-Ge merkezi, Çin dışındaki en büyük Ar-Ge üssü konumunda. Kuruluşundan bu yana 120 milyon doları aşkın fon alan merkez, her yıl 20 milyon dolar ilave yatırımla büyüyor. Huawei Türkiye, şu anda yüzde 85'i Türk mühendis ve uzmanlardan oluşan 1.500 kişilik bir istihdam sağlıyor.

DİĞER YATIRIMLARI DA GETİRECEK

ABD-Çin arasındaki ticaret savaşının yarattığı belirsizlik ortamında, dünyanın en büyük kişisel bilgisayar üreticisi Lenovo da yeni yatırım rotasını Türkiye'ye çevirdi. Trump ile ortaya çıkan tarife gerilimi sonrası Çin dışındaki arayışlarını hızlandıran şirket, Türkiye'de bir araştırma ve teknoloji merkezi açmak için harekete geçti.

Çip, ülkelerin kozu haline geldi

Küresel ticaret savaşlarının en stratejik cephesi haline gelen çip üretimi, günümüzün dijital dünyasında kritik bir öneme sahip. Akıllı telefonlardan otomobillere, savunma sanayinden sağlık sektörüne kadar hemen her alanda kullanılan yarı iletkenler, küresel ekonominin can damarı konumunda. 2020 yılında pandemiyle birlikte başlayan çip krizi, üretim tesislerinin kapanması ve tedarik zincirindeki aksamalar nedeniyle dünya genelinde elektronik

cihaz üretiminde ciddi sıkıntılara yol açtı. Özellikle otomotiv sektörü, çip tedarikindeki sorunlar nedeniyle üretim kesintileri yaşadı. S&P Global Mobility'nin raporuna göre, 2021 ve 2022 yıllarında toplamda 12.5 milyon araç üretilemedi. Bu sorun tam çözülürken ikinci kez ABD Başkanı seçilen Donald Trump ticaret savaşını başlattı. Çip üretimi, karmaşık bir tedarik zinciri gerektiriyor. Çip üretiminde yüksek kapasite ve seri üretimle çalışan 25 ülke var.

Akıllı telefon üreticileri 2020'den beri geliyor

Trump'ın Çin'e uyguladığı yüksek vergiler, akıllı telefon sektöründe de Türkiye'yi cazibe merkezi haline getirdi. Son yıllarda Çin merkezli birçok büyük akıllı telefon markası Türkiye'yi tercih etti. 2020'de başlayan yatırımlarda Xiaomi, TCL, Oppo ve Tecno Mobile Türkiye'de üretim yatırımlarına girişti. Bu firmalar yerli şirketlerle ortaklıkta yatırıma başladı.

- Xiaomi, 2021 mart ayında İstanbul Avcılar'da 5 milyon adet yıllık kapasiteli bir akıllı telefon fabrikasını ortak şirketi Salcomp ile faaliyete geçirdi.
- Oppo, 2020 sonunda duyurduğu yatırımla İstanbul Tuzla'da akıllı telefon fabrikasını kurarak 2021 başında deneme üretimine başladı.
- Tecno Mobile da benzer şekilde 2021'de 25 milyon doları aşkın yatırımla Türkiye'de üretime gireceğini açıkladı. Kısa sürede fabrikasını hazırlayan firma, ilk yerli üretim Tecno akıllı telefonlarını piyasaya sunmaya başladı.
- TCL, 2021'de Arçelik firmasıyla ortak üretime başladı. Burada telefon üretimiyle başlayan süreç panel ve ardından televizyon üretimiyle devam etti.
- Güney Kore firması Samsung bazı ürünlerini Türkiye'de üretmeye başlamıştı.
- Vivo, yılbaşında üretim merkezini Türkiye'de açtı.
- Singapur menşeli telefon markası Omix de Türkiye'de montaj hattını 2021'de açtı.

Teknolojinin diğer cephesi: Pazaryerleri

Bir diğer dev yatırım hamlesi ise Çinli e-ticaret ve teknoloji şirketi Alibaba'dan geldi. Alibaba, 2018'de Türkiye'nin en büyük e-ticaret platformlarından Trendyol'a ortak olarak girdiği pazarda şimdi doğrudan altyapı yatırımlarına hazırlanıyor. Alibaba Grup Başkanı Michael Evans, Alibaba'nın Avrupa, Ortadoğu ve Uzak Doğu'ya

e-ihracat operasyonlarında Türkiye'yi bir merkez haline getirmesini amaçladığını belirtmişti. Türkiye'de lojistik alanında bir diğer hamle de Amazon tarafından yapıldı. ABD'li e-ticaret devi, artan talebi karşılamak ve teslimat sürelerini kısaltmak amacıyla İstanbul'da büyük bir dağıtım merkezi açtı. Bu tesis, Amazon'un Türkiye

operasyonlarına hız kazandırırken, yaklaşık 1000 kişiye istihdam sağlayarak sektörde önemli bir oyuncu haline geldi. Uluslararası teknoloji firmalarının Türkiye'ye olan bu ilgisi, sadece üretim değil, Ar-Ge'den veri merkezine, e-ticaretten bulut hizmetlerine ve lojistiğe kadar geniş bir yelpazede yatırımların çekildiğini gösteriyor.

Teknoloji transferi için önemli

Mobil İletişim Araçları ve Bilgi Teknolojileri İş Adamları Demeği (MOBİSAD) Başkanı Mustafa Kemal Turnacı, ABD'nin uyguladığı ek vergiler sonrası Türkiye'ye yönelen küresel teknoloji yatırımlarına ilişkin şöyle konuştu: "ABD'nin Çin'e uyguladığı yüksek gümrük vergileri, küresel teknoloji firmalarının alternatif üretim

ve yatırım noktaları arayışını hızlandırdı. Türkiye, bu süreçte stratejik konumu, genç ve dinamik işgücü, gelişmiş altyapısı ve piyasa büyüklüğü ile ön plana çıktı. Özellikle akıllı telefon üreticileri Xiaomi, Oppo, TCL ve Tecno'nun Türkiye'de üretime başlaması, ülkemizin bu alandaki potansiyelini gösteriyor. Ayrıca,

Lenovo'nun Türkiye'de bir teknoloji ve Ar-Ge merkezi kurma planları, diğer firmaların da Ar-Ge yatırımları, Türkiye'nin teknoloji üssü olma yolunda önemli adımlar. Bu yatırımlar, sadece ekonomik katkı sağlamakla kalmayıp, en önemlisi teknoloji transferi, istihdam artışı ve yerli üretimin gelişmesine de katkıda bulunacak."

Emek yoğun sektörler ön plana çıkacak

İstanbul Bilgi Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Erhan Aslanoglu, Türkiye'nin teknoloji firmalarının üretimi için en makul ülkeler arasında olduğunu belirterek, "ABD Başkanı Donald Trump'ın

söylemleri dinamik olarak devam ediyor. Net olan ABD ve Çin arasındaki ticaret savaşının arttığı. Bu dönemde emek yoğun ve lojistik maliyeti fazla olan sektörler ön plana çıkacak" dedi.

ABD-Çin gümrük vergisi manevraları

Geçen yazıda ABD-Çin arasındaki mal ihracatında uygulanan gümrük vergisi oranlarının yüzde 100'ün üzerine çıkma olasılığından söz ediliyordu, yazı yayınlandığında bu gerçek olmuştu bile. ABD'nin her adımına Çin'in karşılık vermesiyle bu ay içinde iki ülkenin birbirlerine uygulayacağını ilan ettiği ek gümrük vergisi oranı önce yüzde 34, ardından 84, sonunda da 125 düzeyine çıktı. Çin yönetiminin, oranların ulaşmış olduğu düzeyde iki ülke arasında zaten pek bir ticaret olamayacağı için bundan sonra ABD tarafından gelecek artışlara cevap verilmeyeceğini açıklamasıyla bu cephenin artık durulduğunu söyleyebiliriz.

Çin bu alanda daha ileri gitmeyeceğini belirtirken, Trump yönetimi de iki önemli geri adım attı. Birincisi, dünya ülkelerine uygulanacağı duyurulan ek gümrük vergilerinin tüm ülkelere uygulanan yüzde 10'luk bölümü değil ama ülke bazında olan kısmının yürürlüğe girmesinin 90 gün ertelenmesiydi. İkincisi, Çin'in ABD'ye ihracatının yüzde 20 dolayında bölümünü oluşturan, ağırlıklı olarak elektronik nitelikli bir dizi ürüne ek gümrük vergilerinden muafiyet getirilmesiydi.

Tahvil piyasalarının gücü

90 günlük erteleme ana nedeninin devlet tahvilleri piyasasının tepkisi olduğu anlaşıyor. Açıklanan küresel ek gümrük vergilerinin ardından ülke hisse senedi piyasalarında ciddi düşüşler yaşanmış, bu Trump yönetimi tarafından önemsenmemişti. Hatta Trump yönetiminin, hisse senedi piyasalarından çekilen fonların tahvil piyasasına kayması ile ABD'nin büyük boyutlara ulaşmış bütçe açığının finansmanını kolaylaştıracağından buna olumlu baktığı yönünde yorumlar da yapıyordu. Ancak hisse senedi piyasalarındaki iniş her zamanki gibi devlet tahvili faiz oranlarında düşüşe yol açmıyor, tersine oranlar yükseliyordu. Hisse senedi piyasasından çıkan yatırımcılar, 'güvenli liman' ABD devlet tahvillerine değil, nakit veya altına, diğer ülke piyasalarına yöneliyordu.

Çin'in rolü

Ertelenmenin diğer temel sebebi de Çin gibi görünüyor. Çin sessiz kalmış olsa diğer ülkelerin ABD ile pazarlığa girmesi ve tavizler vermesi için uygun bir zemin oluşacaktı. Çin'in böyle bir pazarlığa girmemesi, tersine diğer ülkelere ABD olmaksızın küresel serbest ticaret düzenini sürdürme yönünde öneriler götürmesi, diğer ülkelerin pazarlık gücünü artırıyor, hatta küresel bir başkaldırı olasılığını ortaya çıkartıyordu.

Bir grup Çin malının ek vergi kapsamından çıkartılması ise Trump yönetimi için esas büyük sorundan, ABD sanayisinin Çin'e bağımlılığından kaynaklanıyor. Bu düzeylerdeki ek gümrük vergilerinin ara mallar ve yatırım mallarında Çin'e bağımlı ülke üreticileri için yaratacağı zorlukların günlük hayata yansması zaman alabilir ama gelecek yıl ara seçime girecek ülkede seçmenlerin Çin kaynaklı bileşen ve hizmetlerle üretilen cep telefonları ve bilgisayarlarının bir anda pahalalanması politik olarak riskli olurdu.

İki taraf için de girilen bu zorlu yoldan çıkış için fırsat, ABD'nin üslup olarak Çin'e uymasıyla oluşacaktır.

DÜNYADA 11. SIRADAYIZ

Savunma sanayi ihracatı teşviklerle rekora koşuyor

Küresel savunma sanayi ihracat sıralaması (2020-2024)

Sıra	Ülke	Küresel pay (%)
1	ABD	43
2	Fransa	9.6
3	Rusya	7.8
4	Çin	5.9
5	Almanya	5.6
6	İtalya	4.8
7	Birleşik Krallık	3.2
8	Güney Kore	2.9
9	İspanya	2.5
10	İsrail	2.3
11	Türkiye	1.7

Kaynak: Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü (SIPRI), 2025

İhracatta dünyada 11. sırada yer alan Türk savunma sanayi, modernizasyon alanında da atağa kalktı. Devletin 38 kaleme sunduğu teşvikler ve proje bazlı süper destek programıyla savunma sanayi yılın ilk çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre ihracatını yüzde 72 artırdı.

38 kaleme devlet desteği

Savunma sanayindeki firmalar için devlet tarafından sunulan 38 farklı teşvik kalemi var. Bunların 6'sı doğrudan savunma sanayi ile ilgili ve sektöre özel ihtiyaçlara yanıt veriyor. Öte yandan, katma değerli ihracatı sürdürülebilir kılmak amacıyla geliştirilen HIT-30 Programı ile savunma sanayi firmalarına özel birçok destek sunuluyor. HIT-30 kapsamındaki başlıca destekler şöyle:

- Proje bazlı ve süper teşvikler
- Pazar geliştirme destekleri
- Yatırım yeri tahsis

- Finansman ve kredi imkanları
 - Ulusal ve uluslararası işbirlikleri
 - Yüksek düzey politika ve strateji desteği
- Bu kapsamda, özellikle yan iletken üretimi, ileri imalat teknolojileri, mobilite, yeşil enerji, sağlıklı yaşam, dijital teknolojiler, haberleşme, uzay sanayi ve tamamlayıcı yatırımlar gibi alanlara yönelik yatırımlar, devlet destekleriyle öncelikli olarak teşvik ediliyor.
- Teşvikler hakkında ayrıntılı bilgi için:*
<https://www.yatirimdestek.gov.tr>

Proje bazlı süper teşvik

Savunma sanayi firmaları proje bazlı süper teşviklerden de yararlanabiliyor. ASELSAN, stratejik öneme sahip üç büyük yatırım projesiyle 'Proje Bazlı Yatırım Teşvik Sistemi' (Süperteşvik) kapsamında devlet desteği alacak. Toplam değeri 616 milyon doları bulan yatırımlar kapsamında, yüksek

teknolojiye dayalı üretim ve test altyapılarının kurulması hedefleniyor. Foton dedektör ve nanoteknoloji tesisi yatırımı, radar sistem entegrasyon ve üretim tesisi yatırımı, hava savunma sistemleri üretim ve test tesisi ile akıllı mühimmat üretimi tesisi yatırımı projeleri süper teşvik almaya hak kazandı.

BARIŞ CABACI

TÜRKİYE, savunma ve havacılık sanayi ihracatında son yıllarda büyük bir atılım gerçekleştirdi. 2024 yılında savunma sanayi ihracatı rekor seviyelere ulaşırken, bu yılın ilk çeyreğinde de artışını devam ettirdi. Türk savunma sanayi ürünleri özellikle insansız hava araçlarından kara ve deniz platformlarına uzanan geniş bir ürün yelpazesıyla dünyanın dört bir yanında alıcı buluyor. Bu nedenle Körfez bölgesi, Afrika, Güney Amerika ve Türk Cumhuriyetleri başlıca ihraç pazarları haline geldi. Savunma sanayinin ihracat ve modernizasyon hamlesinde devlet tarafından verilen destekler ve süper destek programı etkili oluyor.

HEDEF AŞILDI

2024 yılında Türkiye'nin savunma ve havacılık sanayi ihracatı, bir önceki yıla göre yüzde 29 artarak 7 milyar 154 milyon dolara yükseldi. Bu rakam, sektör için belirlenen 6.5 milyar dolarlık yıllık hedefin de üzerine çıkmış oldu. Bu başarıyla Türkiye, dünya genelinde en çok savunma sanayi ürünleri ihracatı yapan ülkeler sıralamasında 11'inciye yükseldi. Savunma sanayi ürünleri geçen yıl yaklaşık 180 ülkeye ihraç edildi. İhracatta ABD ve çeşitli Avrupa ülkelerinin yer alması dikkat çekti.

İLK ÇEYREKTE REKÖR YÜZDE 72

Bu yılın ilk çeyreğinde ise savunma ve havacılık ihracatı, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 72 gibi dikkat çekici bir artışla

1.7 milyar dolara ulaştı. Özellikle mart ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 147'lik artışla rekor kırıldı. Bu rekorla bir ayda 884 milyon dolarlık ihracat yapılmış oldu. Hesaplamalara göre yılın ilk çeyreğinde yakalanan bu ivmeyle 2025 sonu için belirlenen 7.3 milyar dolarlık ihracat hedefine rahat ulaşabilecek. Savunma sanayi ihracatında art arda gelen rekorlar, Türkiye'nin dünya pazarındaki konumunu daha da güçlendirdi.

KÜRESEL ÇAPTA BAŞARI

Türk savunma sanayinde faaliyet gösteren binlerce firma bulunmakla birlikte bazı büyük şirketler küresel çapta başarıyla dikkat çekiyor. ASELSAN, Roketsan, Baykar ve TUSAŞ (Türk Havacılık ve Uzay Sanayii) gibi kuruluşlar, yürüttükleri projelerle ihracata büyük katkı sağlıyor. Örneğin, Baykar'ın ürettiği Bayraktar TB2, insansız hava araçlarının başansııyla 2024 yılının ihracat şampiyonu oldu. Benzer şekilde, askeri elektronik ve haberleşme sistemleri üreten ASELSAN ile uçak ve helikopter gibi hava platformları geliştiren TUSAŞ, son yıllarda ihracat performansını istikrarlı biçimde artırarak dünyanın dört bir yanına ulaşabilen

küresel oyuncular içinde yer aldı. Bu şirketlerin yanı sıra, mühimmat ve füze alanında Roketsan gibi firmalar da yurt dışı pazarlarda önemli başarılarla imza atıyor. Kale Grubu şirketlerinden Kale Jet Motorları, Türkiye'nin ilk jet motoru ihracatını Brezilya'ya gerçekleştirdi.

MODERNİZASYON HAMLESİ

Türkiye, savunma sanayi alanında yalnızca üretim ve ihracatla değil, modernizasyon çalışmalarıyla da dikkat çekiyor. Savunma Sanayii Başkanlığı (SSB) öncülüğünde sürdürülen modernizasyon çalışmaları, Türk Silahlı Kuvvetleri ve emniyet birimlerinin operasyonel yeteneklerini çağın gereklerine uygun hale getirmeyi amaçlıyor. Kara, hava, deniz ve siber savunma alanlarında kullanılan mevcut araç, silah ve sistemler teknolojik olarak güncelleniyor; yazılımları, sensörleri ve donanımları yerli ve milli imkanlarla modernize ediliyor. Modernizasyon projeleri sayesinde Türkiye, mevcut askeri kapasitesini güçlendirirken, yeni nesil harp koşullarına daha etkin şekilde uyum sağlıyor. Aynı zamanda yerli üretim artışıyla dışa bağımlılığı da azaltıyor. Türkiye sadece kendi ürünlerini değil, birçok ülkedeki savunma sanayi ürünlerinde de modernizasyon çalışmalarını üstleniyor. Bu kapsamda ASELSAN, geçen yıl Şili'de birçok ürünün modernizasyonunu yaparken, bu yıl da Arjantin'in fırkateynini modernize etmeye hazır olduğunu açıkladı.

Perakende zincirleri gıda israfı için kolları sıvadı

İstanbul Ticaret Odası'nın başlattığı 'Gıdada İsrafa Dur De' kampanyasına destek artıyor. Eğitim çalışmalarının sürdüğü kampanyayı yaygınlaştırmak için perakende zincirleri de kolları sıvadı.

MESUDE DEMİRHAN

İSTANBUL Ticaret Odası'nın başlattığı 'Gıdada İsrafa Dur De' kampanyasıyla maliyeti 44 milyar doları bulan ve her yıl çöpe giden 19 milyon ton gıda israfının önüne geçilmesi amaçlanıyor. Eğitim çalışmaları devam eden kampanya kapsamında perakende zincirleri, 'Gıdada İsrafa Dur De'menin etkin yollarını değerlendirmek üzere İTO'da bir araya geldi. İTO Başkan Yardımcısı Ahmet Özer'in başkanlığında yapılan toplantıya, Gıda Perakendecileri Derneği (GPD) Başkanı Alp Önder Özpmukçu'nun yanı sıra sektör temsilcileri de katıldı.

İTO Başkan Yardımcısı Ahmet Özer, toplantıda yaptığı konuşmada, perakende sektörünün bu süreçte çok önemli olduğuna dikkat çekerek, "Benim iddiam, 'az kullanalım az yiyelim' değil. Kaynakları verimli kullanmak ve farkındalık oluşturmak istiyoruz" dedi.

İTO BU İŞİ SAHIPLENDİ

GPD Başkanı Alp Önder

Özpmukçu ise gıdada israf konusu için İTO'nun çok çaba sarfettiğini ve etkin çalışmalar yürüttüğünü dile getirdi. İTO'nun israfın önlenmesi konusunda ciddi bir farkındalık oluşturmak için girişimlerde de bulunduğunu söyleyen Özpmukçu, "Bu inisiyatifi aldıkları için İTO'ya teşekkür ediyoruz. İstanbul'da bu işin başlaması çok önemli. Tedarik veya pazar, ağırlıklı olarak İstanbul'da. Biz bu kampanyayı İstanbul'da iyi seslendirebilirsek başarılı bir model oluşturmuş oluruz. Memlekete de çok faydalı olur" diye konuştu.

TARLADAN SOFRAYA KAYIP

Özpmukçu, Türkiye'de yılda 19 milyon ton gıda israf edildiğini belirterek, şunları kaydetti: "Almanya ve İngiltere gibi gelişmiş ülkelerde yılda 8-9 milyon ton gıda israf edilirken bu rakam bizde iki katına çıkıyor. İsrafın maliyeti gelişmiş ülkelere yıllık 20 milyar dolar iken, Türkiye'de 42 milyar dolara ulaşılıyor. Bu kaybı yarıya bile indirsek çok büyük kâr elde ederiz. Öncelikle tarlada çok büyük bir kaybımız var. Sonra nakliye kısmında kayıp yükseliyor. Rafalara ve eve ulaşana kadar israfın geldiği boyut artıyor. Ev dışı tüketimde de ciddi bir kayıp söz konusu. Tedarikçi ağından geri giderek tarladaki israfı önlemek için birtakım fikirler ortaya koyabilirsek, bunu çözmenin yöntemlerini de geliştirebiliriz."

FOOD2CHINA 2025

Guanco – Çin Halk Cumhuriyeti
25 - 27 Eylül 2025

İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

ÇİN'E GIDA İHRACAT POTANSİYELİNİ FOOD2CHINA İLE DEĞERLENDİRİN!

FOOD2CHINA 2025

- Bir buçuk milyara yakın nüfusa ulaşma imkanı
- Çin ithalatı içinde en yüksek paya sahip Guanco Bölgesine giriş imkanı
- 35 ülkeden 2000 katılımcı firma
- 60.000 profesyonel ziyaretçi

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu tamamlanmış görüşme alanı
- Ürün sergileme vitrini
- Nakliye, gümrük, sigorta işlemleri,
- Fuar kataloğu ve web sayfasında firma bilgilerinin yayınlanması,
- Fuar süresince ofis, internet ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı

KATILIM BİLGİSİ

Dekorasyonu Tamamlanmış
Görüşme Alanı ile Katılım Bedeli : 2.000 ABD Dolar

Gülün Gürsoy

0212 455 6117
0530 151 42 33
gulun.gursoy@ito.org.tr

Şeyma Pekcan

0212 455 65 07
0542 421 82 85
seyma.pekcan@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | itokurumsal

Sigortacılık mezunlarının sadece yüzde 7'si sektörde

Sigortacılık sektöründe istihdam edilenlerin oranı her yıl yaklaşık yüzde 10 artsa da piyasadaki eleman ihtiyacı sürüyor. 100'ü aşkın üniversitede sigortacılık eğitimi verilirken, mezunların yalnızca yüzde 7'si sektörde çalışıyor.

SÜMEYRA YARIŞI TOPAL

TÜRKİYE Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği verilerine göre, Türkiye'de 72 sigorta şirketi bulunuyor. Dolaylı çalışanlarla birlikte sektörde 220 bini aşkın kişi istihdam ediliyor. İstanbul'da 10 ayrı meslek lisesinde sigortacılık meslek eğitimi veriliyor. Türkiye genelinde 100'ü aşkın üniversitede sigortacılık alanında eğitim verilirken, mezunların yalnızca yüzde 7'si sigortacılık alanında çalışıyor. Sigortacılığın meslekten ziyade insan hayatına dokunan bir sorumluluk olduğunu düşünen sektör mensupları, "Kariyer basamaklarını güvenle tırmanmak istiyorsanız sigortacılık mesleğini tercih edin" diyor.

GELİŞMİŞLİĞİN GÖSTERGESİ

Sektörün bu durumu, İstanbul Ticaret Odası'nda düzenlenen 'Sigortacılık Sektöründe Staj, İstihdam Olanakları ve Sektörel Bilgilendirme Toplantısı'nda ele alındı. İstanbul'da faaliyet gösteren 10 ayrı meslek lisesinin sigortacılık bölümü öğrencilerinin katıldığı toplantının açılış konuşmasını, İTO Yönetim Kurulu Üyesi Salih Sami Atılğan yaptı. Atılğan, "Sigortacılık, maddi garantinin ötesinde güven hissi inşa etmek demek. Güvenin olmadığı bir ortamda yatırım da yapılamaz. Bu nedenle sigortayı ekonomik gelişmişliğin yapı taşı olarak görüyoruz. Mali gelir

artıkça sigortalılık oranı da artacak. Teknoloji her alanda gelişse de bu sektörün eleman ihtiyacı bitmeyecek" diye konuştu.

EN İYİ, İYİNİN DÜŞMANI

Toplantının oturum başkanlığını, İTO Sigortacılık Meslek Komitesi Başkanı ve Meclis Üyesi Özgür Yılmaz yaptı. Yılmaz, "Tüm başarılar azimle ortaya çıkar. En iyi, bazen iyinin düşmanıdır. Sektörümüzde nitelikli eleman ihtiyacı için meslek liselerine elimizden gelen desteği vermeye hazırız. Bu toplantı da onlardan biri" dedi.

KADIN İSTİHDAMI YÜKSEK

TOBB Sigorta Acenteleri İcra Komitesi Başkanı ve İTO Sigortacılık Meslek Komitesi Meclis Üyesi Levent Korkut ise sektörün son yıllarda ciddi bir büyüme kaydettiğini vurguladı. Korkut, şunları söyledi: "Bu sektörde kendinize uygun bir alan bulduğunuzda ilerlersiniz. Sigortacılık mesleği risklerden, ekonomik sıkıntılardan her zaman en az etkilenen bir sektördür. Sigortacılık mesleğinde çalışanların yüzde 55'i kadın."

GENİŞ KATILIM

Meslek lisesi öğrencilerinin katılımının yoğun olduğu toplantıda, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu Araçlar ve Özellikli Kuruluşlar Daire Başkanı Işıl Konya, Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği İnsan Kaynakları Yöneticisi Seda Uslu, Türk Sigorta Enstitüsü Vakfı Müdürü Şebnem Yalçınkaya ve Sigortacılık Eğitim Merkezi Müdürü Gökhan Ay da birer konuşma yaptı.

Zirai donla mücadelede nanoteknolojik çözüm

Zirai dondan başta kayısı olmak birçok ürün etkilendi. Gerek iklim krizi gerekse döngüsel hava olayları nedeniyle gelecekte de bu tehlike yaşanabilecek. Teknolojik yöntemlerle bu soruna karşı önlem almak mümkün. Nanoteknolojik ürünler, yağmurlama sistemleri ve takviye edici besinler bu önlemler arasında yer alıyor.

MESUDE DEMİRHAN

TÜRKİYE’de 36 ilde yaşanan zirai don olayının etkileri sürürken, kayısıdan cevize, incirden kiraza kadar birçok ürün olumsuz etkilendi. Sahada hasar tespit çalışmaları devam ederken önümüzdeki dönemde yaşanabilecek olası don olayına karşı alınabilecek önlemler gündeme geldi.

YAKIN ZAMANDA TÜRKİYE’DE

Zirai don tehlikesine karşı alınacak önlemlerin başında nanoteknoloji ürünleri geliyor. Yüksek Ziraat Mühendisi Ender Şener, eksi 4 derecelik sıcaklıklarda bitkilerin korunması için dünyada bazı yöntemler uygulandığını belirterek, şu bilgiyi verdi: “Nanoteknoloji firmaları bunun üzerine çalışmalar yapıyor. Özellikle kuzey bölgelerde yaşayan bitkilerden aldıkları bakterileri şu an laboratuvarında nano ürünlerle çoğaltıp, bitkilere uygulayıp, eksi 4 dereceye kadar olan sıcaklıklardan koruduklarını söylüyor. Biz de onlarla iletişim halindeyiz. Şu an bazı nanoteknolojik ürünleri kullanıyoruz. Eksi 1-2 dereceye kadar koruduğunu biz de gördük. Daha düşük sıcaklıklar için de yeni nanoteknolojik ürünler var. Dünyada kullanılıyor. Bunları yakın zamanda Türkiye’de de kullanacağız.”

Bir ürünün heba olmasının tüm yılın kaybedilmesi anlamına geldiğini vurgulayan Şener, bu bakımdan dekar bazlı maliyetlerde nanoteknolojinin daha uygun olacağını söyledi. Şener, “Nanoteknolojik ürünler daha az maliyetli kullanılabilen ürünler olacak. Bununla ilgili birçok ülke çalışıyor. Tarımda yeni bir dönem başlıyor. Nanoteknoloji, özellikle bu değişen iklimlerde inanılmaz bir fark yaratacak” dedi.

YAĞMURLAMA SİSTEMİ

Ziraat Mühendisleri Odası Bursa Şube Başkanı Dr. Fevzi Çakmak ise zirai donun şiddetini bir miktar azaltmanın mümkün olduğunu söyledi. Ancak arazilerin çok parçalı olması nedeniyle özellikle meyve bahçelerinde bu tür önlemlerin maliyetinin yüksek olduğunu belirten Çakmak, “Özellikle bu ay yaşanan, çok yüksek derecede eksilere inen bu sıcaklık nedeniyle alınan önlemlerle ortam sıcaklığını ancak 2-3 derece düşürebilmek mümkün. O yüzden de bu don olayının şiddetini azaltabilirsiniz. Bunlardan birincisi sisleme yağmurlama dediğimiz sistemlerle bitki yüzeyini ıslak tutarak o sıcaklığın etkisini bir miktar

azaltabilirsiniz. İkinci yöntem ise hava sirkülasyonu yaratılabilir. Duman yaratarak veya ateş yakarak bu ortamın sıcaklığını düşürebilirsiniz. Bu yöntemlerden hangisi size uygunsa onu yaparak, bir nebze olsun donun etkisini azaltmak mümkün” dedi.

Bu çözümün ancak büyük işletmeler tarafından uygulanabileceğini söyleyen Çakmak, küçük işletmelerin zorlanacağını, arazi bütünlüğünün önemli olduğunu vurguladı.

TAKVİYE EDİCİ BESİNLER

Çakmak, devletin çiftçiye mutlaka destek olması gerektiğini dile getirerek, şu anda ağaçların yaralı durumda olduğuna, tedavi edici önlemler alınmazsa önümüzdeki yıllarda da bu donun etkilerinin oluşacağına dikkat çekti. Bu sebeple önümüzdeki yılda da çiftçinin yine ürün almakta zorlanacağını ifade eden Çakmak, şunları önerdi: “Bitkileri tedavi edici besin elementleriyle takviye etmeli ve bitkinin su dengesi için toprak suya doymalı. Özellikle dallarda oluşan donma varsa budama yapılarak meyve ağaçlarının hareket etmesini ve canlanmasını sağlamak gerekiyor. Bu önlemleri alırsak önümüzdeki yıllarda bu meyve ağaçlarından ürün alabiliriz. Bu yıl bu önlemlerle ürün alamazsınız.”

ÇİFTÇİNİN DEPREMİ

Fevzi Çakmak, hasar tespit çalışmalarının devam ettiğini belirterek, şu bilgileri verdi: “Bir anda bütün bölgeleri etkileyen don olayı oldu. Bu, çiftçinin depremidir. Çiftçi, bir deprem yaşıyor. Bursa özelinde 76 bin çiftçi var. 76 bin çiftçinin yüzde 20’si bu zarardan etkilense bu 15 bin çiftçi demek. 15 bin çiftçiye tarım il müdürlüğünün personelini seferber etmeniz bunu bir anda tamamlamak mümkün değil. Öncelikle çiftçilerimizin sabırlı olması gerekir. Hasar tespiti için bir an önce tarım il müdürlüklerine müracaat edilmeli. Hasarın olduğu bölgeler de mutlaka afet bölgesi ilan edilmeli. Çiftçinin Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) veya TARSİM yaptırıp yaptırmadığına bakılmadan tıpkı depremde olduğu gibi devlet tarafından zararını telafi edici önlemlerin alınması gerekiyor. Zaten birçok imkansızlıktan dolayı ÇKS kaydını mevcut çiftçinin yarısı bile yaptırmıyor. Çiftçi, desteklerin yetersiz ve zamanında ulaşmamasından dolayı ÇKS kaydı yaptırmaya gereği duymuyor. Çiftçilerimizin geleceğe dair kaygılarını gidermek için özellikle yüksek oranda zarar gören bölgeleri afet bölgesi ilan etmemiz gerekir.”

Dünyada örnekleri var

Yüksek Ziraat Mühendisi Ender Şener, iklim değişikliğinin üreticileri zorladığını söyledi. “Normalde nisan ayında sıcaklıklar eksi 1-3 dereceye düşerken eksi 13’ü kimse beklemiyordu. Bu dönemde bazı ağaçlar uyanmadığı veya çiçek aşamasında olduğu için bu kadar zarar olmuyordu” diyen Şener, şöyle konuştu: “Ancak yaşanan

eksi 13 derecede çiçeklerin içleri dahi dondu. Üreticilerimiz bu durumda mevcut hava dalgasını artırmak ve duman oluşturmak için saman yaktı. Bazıları da anti don sistemi dediğimiz sprint sistemini kullandı. Bu sistemde her donan su, çiçeğin olduğu iç kısma yaklaşık 80 kalori enerji veriyor. Bu bakımdan içeri su atarak çiçeği

korumaya çalıştılar. Ama eksi 13 derecede bunu da yapamıyorlar. Eksi 7 dereceden sonra kullandıkları sprintlerdeki su donuyor. Bu da bitkilerde tam tersi soğuk etkisi yapıyor. Bugüne kadar dünyada ve Türkiye’de kullanılan tüm yöntemlerle çaba gösterdiler ama eksi 13 derecede bunun bir çözümü yok.”

ZEPS 2025 FUARI

Zenica - Bosna Hersek Federasyonu
10 - 13 Eylül 2025

Türkiye Milli İştiraki
İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

DESTEĞE
ESAS TUTAR
7.375 TL/m²

2025
ZEPS

AVRUPA’NIN KALBİNDE BULUŞALIM!

ZEPS 2025

- Ülkemiz ile Bosna Hersek Federasyonu arasında imzalanan Serbest Ticaret Anlaşması
- Bosna Hersek’in her yıl artan ticaret hacmi
- Bölgenin en önemli genel ticaret fuarlarından
- İkili görüşme organizasyonu

İLGİLİ SEKTÖRLER

- Ahşap İşleme ve Mobilya
- Ayakkabı
- Bankacılık Hizmetleri
- BT ve Siber Güvenlik
- Bilgi Teknolojisi ve Telekomünikasyon
- Dekorasyon
- Enerji ve Ekoloji
- Geniş Tüketim
- Gıda ve Tarım
- İnşaat
- İş Güvenliği
- Kentsel ve Belediye Ekipmanları
- Kozmetik ve Kişisel Bakım
- Metal Endüstrisi
- Sağlık
- Tekstil ve Ürünleri
- Temizlik
- Turizm

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu ve aydınlatma
- Ürünlerin nakliye, gümrükleme ve sigorta işlemleri
- Her firmanın sektörüne ilişkin özel ikili görüşmeler düzenlenmesi
- Fuar web sayfasında firma bilgilerinin yayınlanması
- Katılıma ilişkin hazırlanacak broşürde firma bilgilerinin yer alması
- Fuar süresince iletişim ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı temini
- Devlet desteğine ilişkin ilgili ihracatçı Birliği tarafından talep edilen dosya masraf bedelinin karşılanması

KATILIM BİLGİSİ

Katılım Bedeli : 300 Euro / m²

Yeşim Yıldız	Sibel Tayanç	Aylin Odabaş	Tanju Özbay
0212 455 61 15 0530 962 01 39 yesim.yildiz@ito.org.tr	0212 455 61 11 0530 664 86 18 sibel.tayanca@ito.org.tr	0533 959 30 57 aylin.odabas@ito.org.tr	0212 455 47 73 0539 931 51 24 tanju.ozbay@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | in x f @ /itokurumsal

Perakendedenin geleceğine ışık tutuldu

Perakende ve Dijital Dönüşüm Zirvesi'nde yeni nesil tüketici eğilimlerinin, dijitalleşmenin sadece perakende sektörünü değil, toplumu da dönüştüreceğine dikkat çekildi.

ERTAN ERYILMAZ

İSTANBUL Ticaret Üniversitesi İşletme Fakültesi'nin düzenlediği Perakende ve Dijital Dönüşüm Zirvesi, sektör temsilcileriyle akademiye buluşturdu. Etkinlikte dijitalleşmeden sürdürülebilirliğe, yeni nesil tüketici eğilimlerinden işgücü dönüşümüne kadar birçok konu tartışıldı.

Akademisyenler, sektör profesyonelleri ve öğrencilerin yoğun ilgi gösterdiği zirvenin açılış konuşmasını yapan Rektör Prof. Dr. Necip Şimşek, dijitalleşmenin perakende sektörünü yeniden şekillendirdiğini belirterek, bu dönüşümün sadece teknolojik değil, aynı zamanda toplumsal bir dönüşüm olduğunu hatırlattı.

ÖNCÜLÜK YAPIYORUZ

Prof. Dr. Şimşek, üniversite olarak sektörel dönüşüme öncülük etme misyonuyla hareket

ettiklerini ve İstanbul Ticaret Odası ile sağlanan güçlü işbirliğinin bu vizyonu desteklediğini ifade etti. İşletme Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Elif Güneren Genç de dijitalleşmenin müşteri deneyimi, veri yönetimi ve sürdürülebilirlik gibi pek çok alanda bütünsel bir dönüşümü beraberinde getirdiğini belirterek, bu tür etkinliklerin akademi ile sektör arasında güçlü köprüler kurduğunu dile getirdi.

EKONOMİYE GÜÇ KATIYOR

İşletme Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr.

Recep Bildik ise sanayi üretiminin durağan seyrettiği son yıllarda perakende sektörünün yüzde 65 büyümeye kaydettiğini aktararak, dijitalleşme ile şekillenen bu büyümenin üniversite-sektör işbirlikleriyle daha da sürdürülebilir hale geleceğini ifade etti.

Etkinliğin fikir mimarı olan Doç. Dr. Nurdan Tekeoğlu da Türkiye'nin ilk alışveriş merkezi projelerinde yer alan bir profesyonel olarak sektördeki dönüşümün tanıdığı olduğunu ve bu deneyimini akademiye taşıdığını kaydetti.

Perakende sektörünün geleceğine ışık tutan zirvede; üç oturumda sürdürülebilirlik, dijital dönüşüm ve tüketici alışkanlıklarındaki değişim ele alındı.

Döngüsel ekonominin sanayiye etkisi

Avrupa Birliği'nin döngüsel ekonomi politikaları ve Türkiye sanayi sektörüne etkileri, İstanbul Ticaret Üniversitesi'nde masaya yatırıldı.

İSTANBUL Ticaret Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirilen EU Circular Economy Policies and Türkiye: Industry başlıklı seminer, Jean

Monnet Chair for EU's Circular Economy Policies and Sustainability (CESPEU) ve İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri (İMMİB) işbirliğiyle düzenlendi.

Prof. Dr. Betül Gür'ün moderatörlüğünde gerçekleştirilen panelde Çelik İhracatçıları Birliği Başkan Yardımcısı Uğur Dalbeler, çelik sektöründeki sürdürülebilirlik uygulamalarını; Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Üyesi Yaşar Yerebakan, sektördeki ihracat ve dönüşüm süreçlerini, Elektrik ve Elektronik İhracatçıları Birliği

Yönetim Kurulu Üyesi Kerem Özdoğan ise elektronik atıkların geri dönüşüm yöntemlerini anlattı.

İkinci oturumda, moderatörlüğünü Prof. Dr. Elçin Aykaç Alp'in yaptığı panelde, İstanbul Maden İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Muhasip Üyesi Vedat Öksüz, maden sektörünün çevresel etkilerini azaltma çalışmaları hakkında bilgi verdi. Mücevher İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Üyesi Murad Köşker ise sektördeki sürdürülebilirlik uygulamaları ve teknolojik gelişmeler hakkında bilgi paylaştı.

Kuzey Afrika'da eğitim diplomasisi

İSTANBUL Ticaret Üniversitesi, Ticaret Bakanlığı desteği ve Hizmet İhracatçıları Birliği (HİB) organizasyonuyla 14-18 Nisan 2025 tarihleri arasında düzenlenen Eğitim Hizmetleri HİSER Projesi Ticaret Heyeti programı kapsamında Fas ve Tunus'ta temsil edildi.

KAZABLANKA'DA AÇILIŞ

Programın ilk durağı, Fas'ın Kazablanka şehri oldu. Açılışta Kazablanka Ticaret Müşaviri Burcu Özgürlü Çolak, bölgenin ticaret yapısı ve potansiyeli hakkında bilgi verdi. Ardından düzenlenen B2B görüşmelerde İstanbul Ticaret Üniversitesi'ni tanıtıcı materyaller

paylaşıldı, işbirliği olanakları değerlendirildi.

PRESTİJLİ LİSELERE ZİYARET

İkinci gün, şehrin önde gelen liseleri ziyaret edildi. Uluslararası ofis yetkilileri, Türkiye'de eğitim almak isteyen öğrencilere İstanbul Ticaret Üniversitesi'nin sunduğu olanakları anlattı. Özellikle İstanbul Ticaret Odası ve Teknopark İstanbul işbirlikleri, mühendislik bölümleriyle ilgilenen öğrencilerde büyük heyecan uyandırdı.

BÜYÜKELÇİLİK DESTEĞİYLE ETKİNLİK

Programın ikinci ayağında Tunus'ta

düzenlenen tanıtım toplantısına, Türkiye Cumhuriyeti Tunus Büyükelçisi Ahmet Mısbah Demircan katıldı. Tunus Ticaret Müşaviri Seda

Yüceer ve Eğitim Müşaviri Emin Soysaç da görüşmelere eşlik etti. Yoğun katılımlı B2B görüşmeler sayesinde önemli bağlantılar kuruldu.

8 proje TÜBİTAK'tan kabul gördü

İSTANBUL Ticaret Üniversitesi öğrencileri, bilimsel araştırma projeleriyle Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'ndan (TÜBİTAK) önemli destekler almaya devam ediyor. Öğrencilerin hazırladığı toplam 8 proje, 2209-A ve 2209-B Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destek Programları kapsamında desteklenmeye hak kazandı.

Projeler, Psikoloji, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler, Bilgisayar Mühendisliği, Mekatronik Mühendisliği, Endüstri Mühendisliği ve Elektrik-Elektronik Mühendisliği gibi birçok farklı bölümden öğrenciler tarafından hazırlandı.

Gençlik projelerine birebir destek

İSTANBUL Ticaret Üniversitesi, Gençlik ve Spor Bakanlığı Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün yürüttüğü ÜNİDES Programı kapsamında bilgilendirme ve proje danışmanlığı etkinliğine ev sahipliği yaptı. Sütlüce Yerleşkesi'nde gerçekleşen etkinlikte, öğrencilere proje yazım süreçleri, başvuru koşulları ve destek türleri detaylı şekilde anlatıldı.

Gaziosmanpaşa Gençlik Merkezi Müdürü Emine Akbaş ve Gençlik Çalışan Lideri İlyas Tanrıverdi'nin sunumuyla gerçekleşen oturumda, öğrencilerden gelen sorular da yanıtlandı. Etkinliğin ikinci bölümünde uzmanlar, öğrenci topluluklarıyla birebir görüşmeler yaparak projelerine danışmanlık verdi.

Program sonunda, ÜNİDES desteğiyle hayata geçirilen Nakış Zerafet Projesi kapsamında düzenlenen ebru sanatı etkinliği ziyaret edildi.

Kooperatifçilikte ilk adım atıldı

2025 yılının Uluslararası Kooperatifler Yılı ilan edilmesi dolayısıyla İstanbul Ticaret Üniversitesi önemli bir etkinliğe daha ev sahipliği yaptı. Sütlüce Yerleşkesi'nde gerçekleşen programda, Ticaret Bakanlığı, İstanbul İl Ticaret Müdürlüğü uzmanları, akademisyenler ve sektör temsilcileri, kooperatifçiliğin geleceğini değerlendirdi.

Açılış konuşmasını yapan İşletme Bölüm Başkanı Doç. Dr. Mehmet Sağlam, İstanbul'daki ilk etkinliğin üniversitede gerçekleşmesinden duyduğu memnuniyeti dile getirdi. İstanbul Ticaret İl Müdürü İsmail Menteşe ise 35 bini aşkın kooperatifin sosyal etkisine dikkat çekerek, gençlerin bu yapının geleceği olduğunu vurguladı.

Ticaret Bakanlığı'ndan Fuat Aydın, kampüs kooperatifleri modelini anlatırken, İkitelli OSB Başkanı Mustafa Keskin üretimde işbirliğinin önemine değindi. Kredi Kooperatifleri Birliği Başkanı Mustafa Silahyürekli ise devlet destekli kredilerle kooperatiflerin finansal gücüne dikkat çekti.

Hindistan firmaları, İstanbul'da partner aradı

ADEM ORHUN

İSTANBUL Ticaret Odası (İTO), büyük ticaret partnerlerinin firmalarını, Türk firmalarıyla bir araya getiriyor. Bu kapsamda Hindistan Mühendislik İhracatını Geliştirme Konseyi Heyeti (EEPC India) ile B2B etkinliği düzenlendi. Hindistan İstanbul Başkonsolosu Mijito Vinito'nun ve EEPC India Müdürü Nishikant Jumde'nin katıldığı etkinlik öncesinde ülke ve sektörel sunum yapıldı.

Toplantının açılışında konuşan İTO Başkan Yardımcısı Ahmet Özer, iki ülke firmaları arasında

birçok sektörde işbirliği fırsatları olduğuna dikkat çekti. Sunumun ardından EEPC India öncülüğünde Türkiye'ye gelmiş olan Hindistanlı firmaların yetkilileri, İTO'nun organizasyonu ile ilgili sektörlerden Türk firmalarıyla ikili görüşme masasına oturdu. B2B etkinliğinde tıbbi ve cerrahi ekipman, metal, döküm, alüminyum, elektrikli makineler alanlarında faaliyet gösteren firmalar bir araya geldi.

Pakistan'la ticarette hedef 5 milyar dolar

Pakistan Gilgit-Baltistan Eyaleti Turizm ve Kalkınma Bakanı Raja Nasir Ali Khan, İstanbul'a ziyaretinde Türkiye ile özellikle gıda, turizm ve madencilik alanında işbirliği yapmak istediklerini söyledi. İki ülke arasındaki ticaret hacminin 5 milyar dolara yükseltilmesi hedefleniyor.

SÜMEYRA YARIŞ TOPAL

TÜRKİYE ile Pakistan arasında son yıllarda ivme kazanan ticari ilişkiler, geçen yıl 1.5 milyar dolara ulaştı. Şubat ayında da dost ve kardeş ülke Pakistan ile enerjiden kültüre, sanayi ve teknolojiye eğitime pek çok alanda 24 anlaşma imzalanmıştı. Tarihi İpek Yolu'nun önemli bir kavşak noktasında bulunan Pakistan, Türkiye'nin deneyimlerinden daha çok faydalanmak istiyor. Pakistan'ın altıncı büyük eyaleti olan, önemli tarım ürünleri ve zengin maden yataklarıyla dikkat çeken Gilgit Baltistan Eyaleti Turizm ve Kalkınma Bakanı Raja Nasir Ali Khan başkanlığında bir heyet, İstanbul Ticaret Odası'nı ziyaret etti. Konuk heyet, İTO Başkan Yardımcısı Mehmet Develioğlu ile görüştü.

POTANSİYELİMİZİ PAYLAŞALIM

Develioğlu, Türkiye ile Pakistan'ın daha büyük bir potansiyele sahip olduğunu belirterek, şunları söyledi: "Dost ve kardeş ülke ile daha sık temaslara öncelik veriyoruz. Geçtiğimiz yıl ikili ticaret hacmimizde ciddi bir

sıçrama yaşandı. Önümüzdeki birkaç yıl içinde bu rakamı 5 milyar dolara çıkarmayı hedefliyoruz. Turizm gibi potansiyeli yüksek alanlarda işbirliği yapabiliriz."

KARŞILIKLI HEYETLER

Toplantıya, İTO Genel Sekreteri Prof. Dr. Nihat Alayoğlu ve İstanbul Ticaret Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Dr. İsrail Kuralay da katıldı. Prof. Dr. Alayoğlu, "Karşılıklı heyetler yoluyla bu görüşmelere daha somut bir nitelik kazandırabiliriz" dedi. Dr. Kuralay da

"İstanbul Ticaret Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi ile Pakistanlı öğrencilerimize her türlü desteği vermeye hazırız" diye konuştu.

Gıda, madencilik ve eğitimde işbirliği yapalım

Türkiye'nin deneyimlerinin kendileri için çok önemli olduğunu ifade eden Pakistan Gilgit Baltistan Eyaleti Turizm ve Kalkınma Bakanı Raja Nasir Ali Khan, İstanbul Ticaret'e konuştu. Khan, iki ülke arasında gıda, turizm ve madencilikte işbirliği potansiyeline dikkat çekerek şunları söyledi: "Eyaletimiz, Pakistan'ın altıncı büyük eyaleti. Turizm açısından çok zengin kaynaklara sahibiz. Turizm, madencilik ve organik gıda ürünleri bakımından potansiyelimiz çok yüksek. Ancak bu potansiyeli nasıl değerlendireceğimiz konusunda Türkiye'ye ihtiyaç duyuyoruz."

Bölgedeki lezzetli kayısı ve dutlara ev sahipliği yaptıklarını, ancak bu ürünleri sanayide kullanmadıklarını belirten Khan, "Meyve suyu ya da gıda bileşeni olarak kullanılabilir. Organik tarım açısından son derece uygun topraklara sahibiz. Diyabet hastalığına iyi gelen bir yemişimiz var. Ancak

organik tarım ürünlerinin çoğu gıda sanayinde yeterli yatırım olmadığı için ne yazık ki çürüyor. Bu potansiyeli birlikte değerlendirebiliriz" dedi.

Gilgit Baltistan'da, dünya çapında ünlü değerli taşların da olduğunu hatırlatan Khan, "Çeşitli sektörlerde kaynaklık edecek maden yataklarımızı sanayi alanında değerlendirebilmek için Türkiye bize yol gösterebilir" önerisinde bulundu. Khan, bölgedeki büyük buzulların da tatlı su kaynağı açısından dünyanın su ihtiyacına cevap verecek nitelikte olduğunu vurguladı.

Türkiye'nin mesleki eğitim konusunda da oldukça deneyimli olduğunu söyleyen Khan, şöyle konuştu: "Bölgemizde ciddi bir genç nüfus var ve eğitim seviyemiz oldukça yüksek. Türkiye'nin teknik ve mesleki eğitim konusundaki deneyimi bizim için çok önemli. Bu konuda bizlere yol gösterebileceğinizi düşünüyoruz."

NEM DUBROVNIK 2025

Dubrovnik - Hırvatistan
9 - 12 Haziran 2025

İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

İTO FARKIYLA NEM DUBROVNIK FUARINA KATILIN SEKTÖRÜN KALBİNDE YER ALIN!

NEM DUBROVNIK 2025

- Sektörün Doğu ve Orta Avrupa'daki buluşma noktası
- Uluslararası ortak yapım ve içerik geliştirme imkanı
- En etkin küresel içerik fuarlarından birini inceleme olanağı
- Belgesel, çocuk içeriği, drama, film ve format temalı program satın alıcıları ile buluşma imkanı

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Market alanı Sunset Market Area'da B2B görüşme masası temini
- Fuar web sayfasında firma bilgilerinin yer alması
- Türkiye Katılımı Broşürü'nde firma bilgilerinin yayınlanması
- Fuar süresince internet ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı temini (Beher temsilci kayıt bedeli 500 Euro)

KATILIM BİLGİSİ

Katılım Bedeli: Sunset Market Alanı B2B Masası kullanımı: 500 Euro / Beher Firma Temsilcisi

İSTANBUL
TİCARET
ODASI 1882

Begüm Ece

0212 455 65 03

begum.ece@ito.org.tr

Mine Güneş

0212 455 61 06

0530 151 42 35

mine.gunes@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | /itokurumsal

Yatırımcıların yurt dışında siyasi riskleri ve sigortaları

Siyasi Riskler

(ticari olmayan riskler) savaş hali, iç savaş, ihtilal, ayaklanmalar gibi olaylar sonucunda ortaya çıkabileceği gibi yatırım faaliyeti ile ilgili hukuki çerçevede meydana gelen beklenmeyen değişiklikler veya siyasi iktidar değişiklikleri neticesinde yeni kurulan hükümetlerin yatırım faaliyetinin dayandığı sözleşmeleri feshetmesi ya da yeni şartlar getirecek şekilde sözleşmeleri gözden geçirmesinden kaynaklanabilir.

Yurt dışında yatırımcıların karşılaştıkları ticari olmayan risklere karşı geliştirilmiş enstrümanların başında uluslararası yatırım anlaşmalarına dayanan uluslararası tahkim mekanizmaları ve yatırım garanti kuruluşlarının sunduğu siyasi risk sigortaları geliyor.

Yatırım garanti ajansları

Ülkemizin birçok ülke ile imzalamış olduğu ikili veya çok taraflı yatırım anlaşmaları (Örneğin Yatırımların Karşılıklı

Ahmet KARATAŞ

DEVLET DESTEKLERİ VE HİBELER

Teşviki ve Korunması Anlaşmaları, Enerji Şartı Anlaşması), uluslararası anlaşma ile kurulan Uluslararası Yatırım Anlaşmazlıklarının

Çözüm Merkezi (ICSID) gibi uluslararası tahkim merkezleri ve yatırım garanti ajansları (Örneğin MIGA ve ICIEC), Türk yatırımcıların yurt dışında gerçekleştirdikleri yatırımlar kapsamındaki hak ve menfaatlerinin korunması açısından önemli imkanlar sunuyor. Yatırımcılarımız MIGA (Multilateral Investment Guarantee Agency-Çok Taraflı Yatırım Garanti Ajansı) ve ICIEC (The Islamic Corporation for the Insurance of Investment and Export Credit-İslam Ülkeleri Arası Yatırım ve İhracat Kredi Sigortası Kurumu) tarafından verilen hizmetlerden yararlanabilirler.

Finansmana erişim kolaylığı

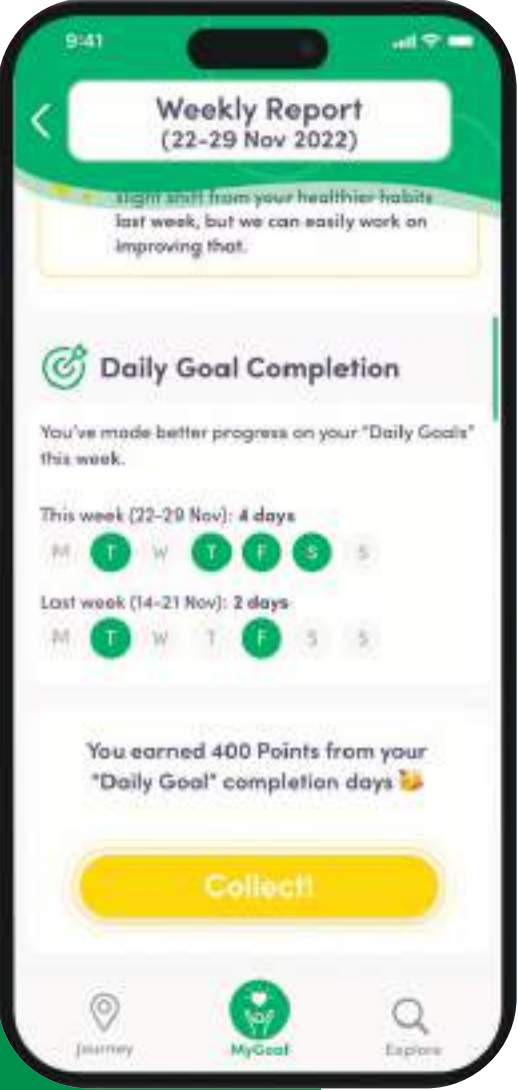
MIGA, Dünya Bankası Grubu'nun üyesi olup, yatırımcı ve kreditorlere siyasi risk sigortası hizmeti sağlayarak gelişmekte olan ekonomilere yönelik doğrudan yatırımları

teşvik ediyor.

ICIEC'in kuruluş amacı doğrultusundaki temel hedefi, üye ülkeler arası ve üye olmayan ülkelere yapılan yatırım ve ticaretin desteklenmesidir. ICIEC'in, Türkiye dahil 44 üyesi bulunuyor. ICIEC, çok taraflı bir kuruluş olması itibarıyla öncelikli kreditor statüsüne sahiptir.

ICIEC üye ülkelere yapılan yatırımlar için sunulan Politik Risk Sigortası ile yatırım yapılan ülkelerdeki savaş, iç savaş, terörizm, döviz çevirme ve transfer kısıtlamalarına el koyma, millileştirme, devletle yapılan kontratın ihlali riskleri sigortalıyor. Söz konusu risklerin ICIEC tarafından üstlenilmesi, bu projeler için finansmana erişimde de kolaylık sağlıyor. ICIEC'in ana faaliyet kollarından bir diğeri olan Yatırım Sigortası ise yatırımcılara ve finansman sağlayan kurumlara politik ve ödenmeme risklerine karşı koruma sağlıyor.

ICIEC, Türkiye'de İhracat Kredi Sigortası tarafında Türk Eximbank ile işbirliği içerisinde olup, bu kapsamda Türk Eximbank'a reasürans hizmeti de veriyor.

Dijital ilaçlara FDA'dan onay

■ Dünyada dijital ilaç endüstrisi ne durumda?

Dijital ilaçlar, dünya genelinde hızla büyüyen bir sağlık teknolojisi alanı haline geldi. ABD, İngiltere, Almanya, Güney Kore, Japonya ve Hindistan gibi ülkelerde çeşitli dijital ilaçlar geliştirildi ve sağlık otoriteleri tarafından düzenlenerek onaylandı. Almanya'da Aralık 2019'dan beri yürürlükte olan DiGA yönetmeliği ile dijital sağlık uygulamaları devlet tarafından geri ödeniyor. Fransa'da PECAN (2022), İngiltere'de NHS DTAC (2020) bu alandaki düzenlemeleri belirliyor. ABD'de ise FDA, 2017 yılında ilk dijital ilacı onayladı. Artan klinik araştırmalar, kamu ödemeleri ve yatırım hacmi göz önüne alındığında, son 10 yılda hızla büyüyen bu endüstrinin, önümüzdeki yıllarda da ivmesini artırarak gelişmeye devam edeceği ve dijital ilaçların sağlık hizmetlerinde kalıcı ve dönüştürücü hale geleceği öngörülüyor.

DİJİTAL İLAÇ NEDİR?

Dijital ilaçlar; bir hastalığı ya da tıbbi durumu önlemek, yönetmek ya da tedavi etmek amacıyla doktor tarafından reçete edilebilen yüksek kalitede yazılımlardır. Geleneksel tedavileri destekleyerek ya da bunların yerini alarak çeşitli hastalıklarda kullanılabilir. Dijital ilaçlar genellikle davranışsal, psikolojik ve eğitsel yaklaşımlar içerir; etkileri ve güvenlilikleri bilimsel çalışmalarla kanıtlanır.

Yerli dijital ilaç İngiltere pazarında

Teknopark İstanbul'da faaliyet gösteren Tesu'nun 'gizli şeker' için geliştirdiği dijital ilacın satışı İngiltere'de başladı. Dijital ilaç; Almanya, Fransa, İspanya, İskandinavya ve Türkiye pazarında da çok yakında satışa sunulacak.

ÖMÜR KIRBAŞLI

GÜNÜMÜZDE dijital ilaçların kullanımı her geçen gün artıyor. Geleneksel ilaçlarla birlikte kullanılabilen dijital ilaçlar, hastalığın köküne iniyor ve sorunun temelden çözümünü sağlıyor. Dijital ilaçların ülke ekonomisine de önemli katkıları bulunuyor. Teknopark İstanbul'da yerleşik Tesu'nun kurucularından Dr. Hasan Avcu, dijital ilaçları ve gelecek planlarını İstanbul Ticaret'e anlattı.

ÜLKEMİZDE PEK TANINMIYOR

■ Şirketiniz hakkında kısaca bilgi verebilir misiniz? Bu fikir nasıl doğdu?

Tesu Sağlık Teknolojileri A.Ş., kronik hastalıkların tedavisinde kullanılan dijital ilaçlar geliştirmek üzere kuruldu. Dijital ilaçlar, özellikle son 10 yılda dünya genelinde önemli gelişmelerin yaşandığı, ancak ülkemizde henüz yeterince tanınmayan bir alan. Bu ihtiyacı fark ettikten sonra kurucu ortaklarımız Radyasyon Onkolojisi Uzmanı Dr. İlker Tosun ve uzun yıllar boyunca Türkiye'nin önde gelen sağlık yazılımlarını geliştiren Bilgisayar Mühendisi Gürkan Caner Birer ile birlikte deneyimlerimizi bu alanda birleştirme kararı aldık. İlk ürünümüz için hazırladığımız bilimsel projenin TÜBİTAK 1512 Teknogirişim Sermayesi Desteği'ne hak kazanmasıyla birlikte 2022 Ocak ayında Tesu'yu Teknopark İstanbul'da resmen kurduk.

Kuruluşumuzdan bu yana prestijli hızlandırma programlarının yanında Birleşik Krallık Hükümeti ve Cambridge Yerel Otoritesi tarafından desteklenen, yaşam bilimleri alanında dünya genelinden yalnızca 10 girişimin kabul edildiği 'Locate Cambridge' hızlandırma programına kabul edildik. Bu program, küresel ölçekte ilerlememiz için önemli bir dönüm noktası oldu.

DAVRANIŞÇI TERAPİ YÖNTEMİ

■ Ürün veya hizmetiniz hakkında bilgi verebilir misiniz?

Dijital ilaçlar, kronik hastalıkların kök nedenlerine odaklanarak hastalığın ortaya çıkmasına sebep olan davranış ve yaşam tarzı faktörlerini değiştirmeyi hedefleyen yazılımlar. İlk ürünümüz PreDiaWell, halk arasında 'gizli şeker' olarak bilinen prediyabet hastalığına yönelik geliştirildi. Hastanın akıllı telefonuna indirilen bu dijital ilaç, kişiye özel olarak yapılandırılmış bilişsel davranışçı terapi (BDT) yöntemleriyle yaşam tarzı değişimini destekliyor.

BAŞARILI TESTLER

■ PreDiaWell'in klinik araştırmalarında nasıl sonuçlar alındı?

PreDiaWell'in etkinliği, geleneksel ilaçlarda olduğu gibi klinik bir araştırma test edildi. Çalışma sonucunda kullanıcıların

HbA1c seviyelerinde anlamlı düşüş, kilo kaybı ve beden kitle indekslerinde azalma sağladıkları gösterildi. Bu sonuçları, 20 Mart 2025'te Amsterdam'da düzenlenen, diyabet teknolojileri alanında dünyanın önde gelen bilimsel etkinliklerinden biri olan 18th International Conference on Advanced Technologies and Treatments of Diabetes (ATTD) kongresinde sunduk.

Ayrıca PreDiaWell, sağlık teknolojilerinin kalite ve güvenlik açısından değerlendirildiği ORCHA (Organisation for the Review of Care and Health Apps)

platformunda yüzde 95 puanla sertifikasyon sürecini tamamladı ve küresel uygulama kütüphanesinde en

yüksek skora sahip üçüncü ürün oldu.

ÇOK SAYIDA AVANTAJI VAR

■ Geleneksel yöntemlere göre avantajlarınız neler?

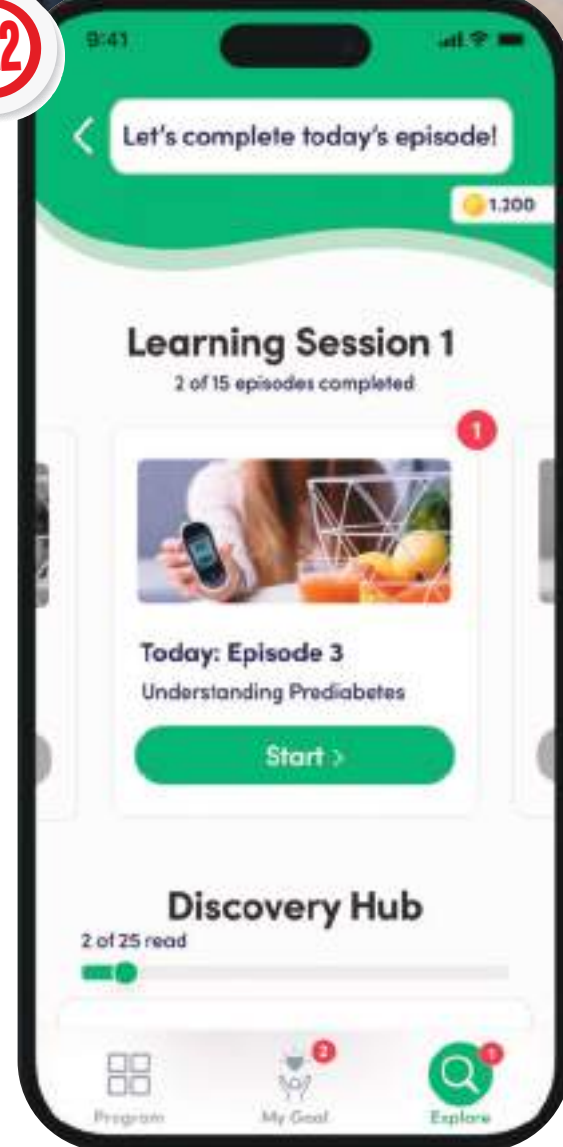
Kronik hastalıklarda kullanılan geleneksel ilaçlar çoğu zaman hastalığın kök nedenine değil, semptomlarına odaklanır. Örneğin Tip 2 diyabet tedavisinde kullanılan antidiyabetik ilaçlar, kan şekerini geçici olarak düşürse de ilaç bırakıldığında etkisi kaybolur. Dijital ilaçlar ise davranış değişikliği yoluyla hastalığın altında yatan nedenleri hedef alır. Bu nedenle hem tek başına hem de mevcut tedavileri tamamlayıcı şekilde kullanılabilir. Ayrıca, ilaç etkileşimi riski

taşımadan uzun süreli kullanım imkanı sunar.

İNGİLTERE'DE SATIŞI BAŞLADI

■ Geliştirdiğiniz ürünlerin ticari geleceği hakkında neler söylemek istersiniz?

Uluslararası regülasyonlara uyumlu ve bilimsel olarak etkili kanıtlanmış dijital ilaçlar geliştirmek, pazara girişte büyük avantaj sağlıyor. PreDiaWell için Birleşik Krallık'ta ruhsatlandırma sürecimizi tamamlayarak

ürünümüzü hastalar ve sağlık profesyonellerinin kullanımına sunduk. Çok yakında Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye için de gerekli düzenleyici onayları tamamlayarak Almanya, Fransa, İspanya, İskandinavya ve Türkiye'de yaygınlaştırmayı hedefliyoruz. Bu süreçte klinik ortaklıklar ve distribütör işbirlikleriyle büyümeyi sürdürüyoruz.

İKİ YENİ ÜRÜN YOLDA

■ Gelecekte farklı alanlarınız olacak mı? Hedefleriniz neler?

PreDiaWell'in ardından, Tip 2 diyabet ve obezite hastalarına yönelik iki yeni ürünümüzün Ar-Ge süreçlerini Teknopark İstanbul'da tamamladık. Klinik araştırmalar ve ruhsatlandırma süreçlerinin ardından bu ürünleri de piyasaya sunmayı planlıyoruz. Ayrıca doğum sonrası depresyonun erken tespiti için geliştirdiğimiz yapay zeka tabanlı bir algoritmanın fizibilite çalışmalarını sürdürüyoruz. Yakın gelecekte kardiyovasküler ve nöropsikiyatrik hastalıklara yönelik dijital ilaç projeleriyle ürün portföyümüzü genişletmeyi hedefliyoruz.

Geleceğin yetkinliği: Dijital okuryazarlıktan yapay zeka okuryazarlığına

Dijital okuryazarlığın artık yeterli görülmediği bir çağdayız; yapay zekayı anlayan ve yönlendirebilen bireyler öne çıkıyor. Artık sadece teknik beceriler ya da sektör deneyimi yetmiyor; yeni dönemin öne çıkan becerisi 'yapay zeka okuryazarlığı'. Kurumlar, yapay zekayı etkili biçimde kullanabilen, teknolojinin potansiyelinden faydalanırken sınırlarını da bilen çalışanlara daha fazla değer veriyor. Bu yetkinlik, sadece teknoloji şirketlerinin değil, perakendeden eğitime, sağlıktan enerjiye kadar çok geniş bir yelpazedeki kurumların önceliği hâline gelmiş durumda.

Şu bir gerçek ki, ChatGPT, Claude, Gemini gibi üretken yapay zeka sistemleri, pazarlamadan insan kaynaklarına, hukuktan finans analizine kadar pek çok alanda iş yapış şekillerini dönüştürdü. İçerik üretiminden e-posta yazışmalarına, veri analitiğinden müşteri hizmetlerine kadar birçok süreç, artık bu araçlar aracılığıyla daha hızlı ve verimli yürütülüyor. Ancak bu dönüşüm sadece 'araçları kullanabilmek'le sınırlı değil. Bu teknolojilerin nasıl kullanılacağını, hangi durumlarda tercih edilip edilmeyeceğini ve ortaya çıkabilecek etik sorunları öngörebilmek gerekiyor. Ayrıca yapay zekanın sağladığı çıktıları eleştirel biçimde değerlendirebilmek, ortaya çıkan halüsinasyonları fark edebilmek ve gerekli durumlarda insan zekasıyla müdahale edebilmek de bu yetkinliğin parçası.

İşe alım süreçleri

Bu yeni paradigma, iş görüşmelerinde de belirgin şekilde hissediliyor. Yapay zeka okuryazarlığı, artık sadece teknik pozisyonlar için değil, tüm pozisyonlar için aranan bir nitelik haline geldi. İnsan kaynakları departmanları, adayları değerlendirirken onların yapay zeka araçlarıyla ne kadar donanımlı olduklarına dikkat ediyor. Mülakatlarda adaylara sadece 'hangi yapay zeka aracını kullandığı' değil, 'neden o aracı tercih ettiği', 'doğruluğunu nasıl teyit ettiği', 'çıktıları neye göre değerlendirip düzenlediği' gibi derinlemesine sorular yöneltiliyor. Bu yaklaşım, adayın yüzeysel bilgi düzeyinden öteye geçip stratejik düşünme becerilerine dair fikir veriyor.

Bazı şirketlerde adaylara, yapay zeka kullanarak 30 dakika içinde hukuk bülteni yazması ya da bir saat içinde karbon ayaklama konusunda yatırım sunumu hazırlaması gibi görevler veriliyor. Bu testler, adayın sadece araca hâkimiyetini değil, aynı zamanda zamana karşı baskı altında mantıklı çıkarımlar yapabilme becerisini değerlendiriyor. Bunun yanında bilgi doğrulama alışkanlığı ve etik duyarlılığı da sayanıyor. Özellikle "Yapay zekanın yanıltıcı ya da yanlış bilgi verdikten sonra aday nasıl tepki verdi?" sorusu, günümüz mülakatlarının kritik bölümlerinden biri. Bu, adayın teknolojiyi körü körüne mi kullandığını yoksa denetleyen ve sorumluluk üstlenen bir bakış açısına mı sahip olduğunu anlamak açısından belirleyici oluyor.

Veri gizliliği

Yapay zekanın öne çıkardığı bir diğer alan ise veri gizliliği. Şirketler, çalışanların hassas bilgileri rastgele yapay zeka sistemlerine aktarmasından endişe ediyor. Bu nedenle mülakatlarda, "Gizli verileri işlerken yapay zekayı nasıl kullanırsın?", "Kişisel verilerin korunmasını nasıl sağlarsın?" gibi sorular da soruluyor. Bu sorular, adayın yalnızca teknoloji bilgisine değil, aynı zamanda kurum kültürüne ve düzenlemelere ne kadar duyarlı olduğuna da ışık tutuyor. İşverenler, sadece teknolojiyi bilen değil, bu bilginin sorumluluğunu da taşıyabilen profesyoneller arıyor.

Yazının tamamı istanbul ticaret.com'da

BTM 'unicorn'a odaklandı

Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi Genel Müdürü Önder Kul, BTM'de ilk çeyrekte girişimci sayısını yüzde 30-40 artırdıklarını belirterek, "En yakın vadede unicorn çıkarmayı hedefliyoruz, 2025'te neden olmasın?" dedi.

UBI Global tarafından dünyanın en iyi üçüncü startup merkezi olarak listelenen Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi (BTM), global arenada daha da aktif olmak için harekete geçti. Genel Müdür Dr. Önder Kul, birlikte hareket etmek ve ortaklıklar kurarak büyümek için dünyada birçok kuluçka ve startup merkezi ile görüşmelere başladıklarını ve her türlü işbirliği konusunu masaya yatırdıklarını söyledi.

BTM'nin 8 yılda kat ettiği yol ve gelecek hedeflerini paylaşmak üzere Fulya'daki yerleşkesinde düzenlenen basın toplantısında konuşan Kul, BTM'nin 2017'de İstanbul Ticaret Odası (İTO) çatısı altında kurulduğunu hatırlatarak, 3 bin 500 metrekarelik alanda 4 farklı ana kuluçka programı olarak girişimcilere ev sahipliği yaptıklarını dile getirdi.

81 MESLEK KOMİTESİYLE EŞLEŞTİRME

Kul, BTM'nin girişimcilere verdiği eğitimleri anlatarak, "Bizim belki de en güçlü kaslarımızdan biri, komite eşleştirme faaliyetlerimiz. İTO'daki 81 meslek komitesiyle birebir eşleştirmeler yapıyoruz. Bu şekilde hem yatırımcı sunumları gibi oluyor hem sektörün duayenleri tarafından kendi ürünlerinin geri bildirim alınmasını sağlıyorlar" dedi.

Yılda iki kez Sahne XL etkinliği düzenlediklerini belirten Kul, şunları kaydetti: "Sahne XL aslında girişimcilerimizin bir nevi mekanı. Yatırım almaya hazır olanlar sahneye çıkıyorlar. Sahne XL'de ilk etkinliğimizi haziranın sonunda planlıyoruz. Uluslararası bağlantılarımızı davet edeceğiz, buraya yatırımcı çekeceğiz. Yurt dışından da buraya yatırımcı getireceğiz. Yılsonuna kadar da yatırımcı zirvesi yapmayı planlıyoruz."

SENEGAL'DE STARTUP MERKEZİYLE İŞBİRLİĞİ

Önder Kul, uluslararasılaşma hedefleri doğrultusunda çeşitli adımlar attıklarına değinerek, "EBRD ile temas içerisindeyiz. Ülkemizde açıklamış oldukları 6.25 milyar dolarlık startup girişimciliklerine ayırmış oldukları fon var. Biz bu fondan azami şekilde nasıl istifade ederiz, bizim girişimcilerimiz nasıl istifade ederler, bunun peşindeyiz. Yine Avrupa Birliği projelerinde aktif olarak çalışıyoruz. Yakın zamanda Senegal Dakar'daki bir startup merkeziyle de işbirliği içerisinde olacağız" diye konuştu.

KADIN GİRİŞİMCİ SAYISI ARTMALI

Önder Kul, nitelikli girişimci sayısını artırmak istediklerini belirterek, şunları söyledi: "BTM çatısı altında 514 girişimcimiz var. Kadın girişimci oranımız yüzde 24.71'e ulaşarak Türkiye

ortalamasının oldukça üzerinde. Girişimlerimiz bu zamana kadar 257 milyon dolar değerleme üzerinden 28 milyon dolardan fazla satış yaptı. Halen destek alan girişimlerimiz arasında en genç girişimcimiz 15 yaşında iken en tecrübelisi 66 yaşında. Türkiye'de kadın girişimci oranları yüzde 14-15 civarında. Bizde her zaman bu oranın üzerinde oluyor. Doğum oranı düşüyor, genç nüfus diyoruz sürekli ama genç nüfus azalıyor. Bu nedenle kadın girişimcilerin potansiyellerini muhakkak ekosisteme kazandırmalıyız."

YAPAY ZEKA VE SAĞLIK TEKNOLOJİLERİ

BTM'deki girişimlerde yapay zeka ve sağlık teknolojilerinin öne çıktığını aktaran Kul, "İlk çeyrekte girişimci sayısını yüzde 30-40 artırdık, bu sayıyı muhafaza etmeyi planlıyoruz. En yakın vadede unicorn çıkarmayı hedefliyoruz, 2025'te neden olmasın?" dedi.

Anadolu için yatırımcı programı

Önder Kul, Anadolu'ya yönelik hedeflere ilişkin ise "Anadolu için şu anda yatırımcı programımız var. İlk etapta Anadolu'daki sermayeye odaklandık. Yavaş yavaş, adım adım gitmek istiyoruz. Anadolu'daki girişimcilerimize de kapımız sürekli açık" dedi.

BTM TEKMER hayata geçiyor

BTM bünyesinde bir Teknoloji Geliştirme Merkezi (TEKMER) kurulması yönünde çalışmalar başlatıldığını anlatan Önder Kul, şu bilgileri paylaştı: "KOSGEB destek mekanizmalarıyla uyumlu şekilde tasarlanan bu yeni

yapı, BTM'nin girişimcilik odağını daha da derinleştirecek ve teknoloji tabanlı girişimlerin desteklenmesini kurumsal bir çerçeveye kavuşturacak. BTM TEKMER, sadece bir fiziksel alan değil, aynı zamanda bir işbirliği ve inovasyon platformu olacak. Üniversiteler, teknoparklar, sanayi kuruluşları ve yatırımcılarla kurulacak stratejik ortaklıklar sayesinde hem yerel hem de ulusal düzeyde girişimcilik kapasitesi artırılabilecek" diye konuştu.

Renk körlüğünde 'yeni renk' umudu

Bilim insanları, 'olo' adını verdikleri yepyeni bir renk keşfetti. Mavi yeşil arası bir ton olduğu açıklanan renk, çıplak gözle görülemiyor. Buluşun, renk körlüğüyle ilgili araştırmalarda çığır açabileceği belirtiliyor.

AYŞE BAŞAK

BİLİM insanları, daha önce görülmemiş yepyeni bir renk keşfettiklerini duyurdu. Mavi yeşil arası bir ton olduğu açıklanan renk, çıplak gözle görülemiyor.

Science Advances dergisinde henüz yayınlanan makalede, daha önce hiç kimsenin görmediği yeni bir renk keşfettiklerini iddia eden araştırma ekibi, söz konusu rengin gerçek dünyada görülebilecek herhangi bir renkten daha doygun olduğunu söylüyor. Fakat bu 'renk', uyarım olmadan görülemiyor. Deneye katılanlar, retinalarındaki belirli hücrelerin uyarılması neticesinde bilim insanlarının

'olo' adını verdiği mavi yeşil arası bir rengi gördüklerini öne sürüyor.

Retina, gözün arkasında ışığa duyarlı, renkleri ve diğer ince detayları algılamak ve işlemekle sorumlu bir doku tabakasıdır. Sinyallere dönüştürdüğü ışık, optik sinirler yoluyla beyne iletilir ve görmemizi sağlar. Retinada, renkleri algılamaktan sorumlu koni hücreleri bulunur. Gözde mavi, kırmızı ve yeşilin farklı dalga boylarına duyarlı üç tip koni hücresi bulunur.

KONİ HÜCRELERİNE UYARI

Araştırma makalesine göre normal görüşte üç tip hücre de uyarılmalı. Ancak bu araştırmada lazer yalnızca tek bir tip koni hücresini uyardı, bu

da beyne doğal görüşte asla gerçekleşmeyen bir renk sinyali gönderdi.

Deneylerde dördü erkek, biri kadın olan beş katılımcının tamamı normal renk görüşüne sahipti. İlginç olan katılımcılardan üçünü araştırma makalesinin yazarları oluşturmıştı.

Deney esnasında her katılımcının yalnızca bir göz bebeğine lazer ışını tutuldu. Bu, katılımcıların deneyde

gördüğü yeni rengin gerçek dünyada belirli bir uyarıcı olmadan çıplak gözle görülemeyeceği anlamına geliyor. Gözlemlenen rengi doğrulamak için her katılımcı kontrol edilebilir bir renk kadranı ayarladı.

YORUMLAMA MESELESİ

Fakat bazı uzmanlar, algılanan yeni rengin bir 'yorumlama meselesi' olduğu görüşünde. Çünkü yeni bir rengin varlığını tartışmaya açık bir

mevzu olarak görüyorlar. Öte yandan, koni hücrelerini seçerek uyarmak, tartışmasız bir teknolojik başarı. Teknik olarak çok zor olan bu buluş, belirli renkleri ayırt etmekte zorluk çeken renk körlüğünden muztarip insanlar için önemli bir potansiyele sahip. Araştırma ekibi, yeni bir renk bulmak heyecan verici olsa da sonuçların renk körlüğü üzerine daha fazla araştırmayı ilerletmesi potansiyeliyle ilgileniyor.

Sinekten ilham alan robot

DÜNYANIN en gelişmiş mikro hava araçlarından (MAV) birini yapmış olsanız dahi araç iyi iniş yapamıyorsa kullanışlı sayılmıyor. Yani uçuş yetmiyor, iniş de doğru tasarlamak gerekiyor. İşte bu yüzden Harvard Üniversitesi bilim insanları, RoboBee adlı mikro hava araçlarına, bir sinekten ilham alarak uzun bacaklar tasarladı.

RoboBee, yapay kaslarla donatılmış minik bir çift kanadını çırparak uçan bir mikro hava aracı; bir çeşit robot. Kanat açıklığı 3 cm'den daha az ve ağırlığı sadece bir gramın onda biri kadar. Yani

gerçekten mikro boyutlarda. Tamamen kendi kendine yetebilir şekilde tasarlanmış, güneş

enerjisiyle çalışıyor. En önemli özelliği inişte çok iyi olması.

RoboBee'nin bir sinek türünden esinlenen özel tasarım ürünü dört bacağı, hepsi güvenli bir şekilde yerle temas edebilecek kadar uzun ve esnek tutulmuş. Böylece rastgele düşmüyor, düzgün bir şekilde yönlendirilip, muntazam iniş yapıyor. Bu yaratıcı tasarımı onu şimdiye kadar geliştirilmiş pek çok mikro hava aracının önüne geçirdi. Böceklerin inanılmaz çeşitliliğinden ilham alan araç, kusursuz iniş yaparak benzerlerinin açık ara önüne geçiyor.

BAŞSAĞLIĞI

İstanbul Ticaret Odası
Meclis Üyesi

AKBULUT YAŞIK'ın annesi AYŞE FATMA YAŞIK

Hakk'ın rahmetine kavuşmuştur.
20 Nisan 2025 Pazar günü Ahiret yolculuğuna uğurladığımız merhumeye; Allah'tan rahmet, kederli ailesine, sevenlerine sabır ve başsağlığı diliyoruz.
Allah rahmet eylesin.

ROTA NEREYE?

Hazırlayan: Sena Sorkun
sena.sorkun@ito.org.tr

Kebapçınja: Türk mutfağındaki köfteye benzeyen, genellikle ajvar ve somunla sunulan et yemeği.

Kavarma: Et ve sebzelerin güveçte pişirildiği bu yemek, köy mutfağını yansıtır.

Tarator: Yoğurt, salatalık ve cevizle hazırlanan soğuk çorba; yaz aylarında birebir.

is
TAN
BUL

İSTANBUL TİCARET BORSASI

İSTANBUL TİCARET
ORTAKLIĞI

TİROB
TİCARET ORTAKLIĞI

Devletleri şirketler
gibi yönetmek

Bazı liderlerde kısmen var olan anlayış, Trump'ın ikinci döneminde iyice gündem oldu ve o inişli çıkışlı, gel git sözleri ve uygulamaları ile zirveye oturdu. Bu anlayış, devlet yönetimini ve algısını nereye savurur bilinmez. Devlete ilişkin var olan; gelenek, felsefe, vizyon, itidal ve bunların oluşturduğu makuliyet üzerine temellenen uygulamalar saygın bir kurum olan devleti herkesin ortak aidiyeti haline getirdi. Devlet-toplum ilişkilerindeki saygın ve kutsiyeti olan bağ zayıfladı ve bir ölçüde çıkar ilişkisine dönüştü.

Bu çerçevede tarihe göz atacak olursak; en eski devletlerde bile işin iktisadi yanı önemli idi. Krallar, padişahlar, hükümdarlar, derebeyler, tahtlarını korumak için gerekli olan para-mal yönetimini de başarılı bir şekilde icra etmek zorunda idi. Çünkü kendilerini ayakta tutan çoğunlukla askeri harcamaları vardı ve bunları iyi yönetmeleri gerekiyordu. Zaman değişti, farklı usullerle yönetilen devletler geldi, yine durum değişmedi. Günümüzde küresel/teknolojik gelişmelerle sevk ve idare işi format değiştirdi, herkesin her şeyi aynı anda öğrenmeleri ve tavır-tepki geliştirdikleri evreye geldik. Artık işler aleni ve hızlı bir akış içerisinde. Tabii ki sorgulanması gereken kamu yöneticiliğinin iktisadi boyutu değil. İşin merkezine finansın konulması, her türlü sevk ve idarenin bu çerçevede yapılmasıdır.

★★★

Bunun gerekçesi de 'biz ekonomiyi kutsamıyoruz, sadece hantallığı azaltmak istiyoruz, vatandaşın işini kolaylaştıralım, bürokrasiyi azaltalım' düşüncesidir. Devlet-toplum ilişkisinde meseleye kültürel boyuttan bakarsak; Doğu ile Batı'nın farklı gelenekleri, modernleşmenin getirdiği tek tip vatandaş anlayışı veya dijital çağın getirdiği yeni yönetim öne çıkar. İktisat ve finans çerçevesinde bir sevk ve idarenin yapılması aslında makuliyet vurgusunu çok daha güçlü hâle getirir. Zira makuliyet; toplumun ruhunu, temposunu, sınırlarını gözetir. Ne popülizme kaçır ne geçmişe saplanır ne de geleceğe körlemesine dalar. Yönetim modelleri küreselleşirken, toplumlar yerel kalır. Bir yerde çalışan model, başka yerde mutsuzluk doğurabilir. Çünkü her toplumun kendi hafızası, travmaları, değerleri, sosyal yapısı var. Ama şirket mantığı evrensel kurallar üzerine kuruludur. Toplumlar genel olarak kolektif değerlerle yaşar, şirketler ise bireysel başarıya dayalıdır. Devlet aidiyet üzerinden yaşar, vatandaşlık bilinci önemlidir, şirket ise kâr üzerinden gider.

Diğer taraftan devleti şirket gibi yönetme düşüncesi, neoliberal dönemden kalma bir görüştür aslında. Dünya vatandaşlığı kurgusu, özellikle Avrupa'da duvara tosladıktan sonra küresel kuruluşların güvenlik algısı güveni boşa çıkardı. Bu sebeple herkes yeniden ordu oluşturma telaşına düştü. Bu nasıl olabilir? Bireyletme asker olmaya götürecek vatan sevgisi kaldı mı? Veya bu yeniden ulus devlet formatına giden bir yolu mu zorlayacak?

★★★

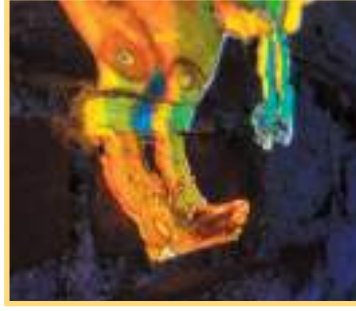
Trump'ın ikinci döneminde şirket gibi devlet yönetmek sadece ABD ile sınırlı kalmaz, diğer ülkelere ihraç edilen bir zihniyet biçimi haline alır. Kendi ülkesini doğrudan, diğerlerini dolaylı olarak şirket gibi yöneten üst bir model haline gelir. Trump'ın bu yaklaşımının verdiği mesaj nettir; 'Uluslararası sistem, kurallar üzerine değil, çıkar ve güç üzerine kuruludur. Ve biz bu şirketin patronuyuz' anlayışını yerleştirir. Bu ise küresel istikrarsızlığı artırır, kurallara dayalı düzen yerine güçlü olanın dediği olur anlayışını normalleştirir, diğer ülkeleri de aynı dili konuşmaya iter.

Trump, baştan itibaren kendini bir şirket CEO'su gibi konumlandırdı. Kendince haklı sebepleri olarak; kararları hızlı, tepeden ve bireysel olarak alma eğilimi, kurumsal yapıları baypas etme isteği, performansla dayalı sadakat, bakanları kâr-zarar tablosuna göre değerlendirmesi, diplomasi yerine pazarlık, tehdit ve al-ver dili. Buradan makuliyet çıkmaz. Çünkü makuliyet; akılcı, dengeli, adil ve sabırlı bir yönetim anlayışını temsil eder. Devlet gibi karmaşık ve çok katmanlı yapıda bu dengeyi korumak, her şeyden önemlidir.

Yazının tamamı istanbulticaret.com'da

Prof. Dr.
Ahmet Emre
BİLGİLİ

Üç noktadan İstanbul'un gölgelerine bakış...

İstanbul'un ve turistlerin günlük hayatta sıkça yollarının düştüğü üç tarihi mekân, uluslararası sanatçıların eserlerine ev sahipliği yapıyor. 'Gölge Varsa Işık da Var' temasıyla başlayan Üçüncü Yeditepe Bienali'nde; Sirkeci Garı, Yedikule Hisarı ve Nuru Osmaniye Camii Mahzeni'ndeki sergiler büyük ilgi görüyor.

İSTANBUL'un üç tarihi mekânı, Üçüncü Yeditepe Bienali ile meraklılarına sanat molası veriyor. 'Sanatı yalnızca galerilere hapsedmemek' mottosuyla günlük hayata temas eden noktalara açılan sergiler vesilesiyle hayatın olağan akışında sanat eserlerini iki ay boyunca temaşa etmek mümkün olacak.

30 FARKLI ÜLKE

Cumhurbaşkanlığı himayesinde Fatih Belediyesi ve Klasik Sanatlar Vakfı işbirliğinde 21 Nisan'da başlayan bienal, 30 ülkeden sanatçıları da İstanbul'da buluşturdu. İstanbul'u klasik sanatlar anlamında bir kavşak noktası olarak konumlandırma hedefinde olan bienalin bu sefer teması 'Gölge Varsa Işık da Var' olarak belirlendi.

TARİHİ NOKTALAR

İstanbul'da insan trafiğinin en yoğun olduğu noktalardan biri olan Sirkeci Garı, bienal seyir durakları arasında yer alıyor. Asırlık tren garı, 27 farklı esere ev sahipliği yapıyor. Yedikule Hisarı 163, Nuruosmaniye Cami Mahzeni de 17 eseri sanatseverlerle buluşturuyor. Bienal kapsamında toplam

263 sanatçının 215 eserini görmek mümkün.

2018'DEN BU YANA

Yeditepe Bienali'nin ilki 2018 yılında gerçekleşmişti. İkincisi 2022 yılında düzenlenen bienal, alanında dünyada bir ilk olma özelliği taşıyor. Bienal; çiniden ebruya, hattan minyatüre kadar klasik Türk sanatları alanında icra edilen eserleri buluşturma özelliğiyle benzerlerinden ayrılıyor. Bienalin bu yılki teması vesilesiyle sanatseverler gölge ve ışık kavramlarının sanat aracılığıyla nasıl ifade edildiğine tanıklık edebiliyor.

ÜCRETSİZ GEZİLEBİLİYOR

Yeditepe Bienali'nde sanatçılar; minyatür, ebru, hat, çini ve tezhip gibi geleneksel sanatların yanı sıra çağdaş yorumlarla gölge ve ışık temasını sanatseverlerin ilgisine sunuyor. Bienal kapsamında sergiler, 18 Haziran'a kadar her gün 11.00-19.00 saatleri arasında ücretsiz olarak ziyarete açık olacak. Sergiler, bienalin resmi web sayfası ya da mekanlardaki kayıt noktalarından kayıt yaptırılarak gezilebiliyor.

Atölyeler düzenlenecek

Bienal süresince atölyeler, paneller, sanatçı konuşmaları ve çocuklara yönelik özel etkinlikler de düzenlenecek. Bu yönüyle bienal sadece bir sergi organizasyonu değil; aynı zamanda yaşayan, dönüşen ve toplumsal katılıma açık bir sanat ortamı olarak İstanbul'un kültürel takviminde yerini alıyor.

Yazma eser onarımıyla 12. yüzyıla yolculuk

Türkiye Yazma Eser Kurumu Başkanlığı (TYEKB) tarafından düzenlenen '12. Yüzyıla Tarihlenen Erken Dönem Bir Yazma Eserde: İnceleme ve Konservasyon Teknikleri' başlıklı atölye, meraklılarıyla buluştu.

DÜNYADA yazma eser konservasyonu alanında marka konumunda olan İstanbul, bu markasını çeşitli eğitimlerle geliştiriyor. Meraklılarına yazma eser onarım süreçleri hakkında zaman zaman eğitimlerin düzenlendiği Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı'nda 12 yüzyıl tarihli 'Şerhu Muhtasari't-Tahavi' adlı eserin konservasyon süreci ele alındı. Katılımcılara, Damat İbrahim Paşa Koleksiyonu'na kayıtlı eser üzerinde yapılan çalışmalara, kullanılan araç ve malzemelere ilişkin bilgiler de verildi.

EN AZ MÜDAHALE

Rami Kütüphanesi bünyesinde Türkiye Yazma Eser Kurumu Başkanlığı tarafından kurulan Şifahane'de, kütüphane envanterine kayıtlı el yazmalarının ve nadir matbu eserlerin onarımları

gerçekleştiriliyor. Kitapların bozulma durumu kütüphane bünyesindeki laboratuvarında yapılan çalışmalarla incelenip tespit edilerek, uzmanlar tarafından en az müdahaleyle restorasyon çalışması özenle tamamlanıyor.

İZLEME İMKANI

Şifahane'de bakım gören eserler uygun koşullarda depolama alanlarında muhafaza edilirken, düzenli olarak bakımları da yapılıyor. Özel bir mimari tasarımla inşa edilen Şifahane'de yapılan kitap restorasyonu çalışmaları, kütüphane ziyaretçileri tarafından da eş zamanlı olarak izlenebiliyor.

Kitap İstanbul

www.kitapistanbul.org.tr

Hayallerini uçuran adam

Hayallerini Uçuran Adam adlı kitap, Türkiye'nin havacılık ve demiryolu alanındaki öncü isimlerinden Nuri Demirağ'ın hayatını, projelerini ve karşılaştığı engelleri anlatıyor. Kitap, Demirağ'ın sanayileşme, havacılık ve demiryolu yatırımları konusundaki vizyonunu ele alırken, bürokratik ve siyasi engellerle mücadelesini de gözler önüne seriyor.

Demirağ, Türkiye'de ilk yerli uçak fabrikası kurmaya çalışmış, ancak o dönemin koşulları nedeniyle projeleri hayata geçirilememiştir. Aynı zamanda, demiryolu projelerine büyük katkılar sunmuş, sanayi ve ekonomi alanında da önemli girişimlerde bulunmuştur. İstanbul Ticaret Odası tarafından yayımlanan bu eser, Türkiye'nin sanayileşme sürecine ışık tutan detaylı bir biyografi kitabıdır.

Mehmet Bahattin Adıgüzel
İstanbul Ticaret Odası, 2024

Historical route network of Anatolia

Anadolu, Asya ve Avrupa'nın köprüsü ve insanlık tarihinin en eski yerleşim yeri olarak dünya tarihinde çok önemli bir yere sahip olduğunu kanıtıyor. Bu önemli coğrafyayı besleyen en önemli şey, yıllarca süregelen bir kültürel ve sosyal bağ oluşumudur.

Bu değerli eserde, 16. ve 19. yüzyıllar arasında bu coğrafyadaki en önemli şehirler olan ve Osmanlı'ya başkentlik yapmış şehirlerin de bulunduğu merkezlerin yapısına değiniliyor. Tarihi açıdan ele alınan bu şehirler, aynı zamanda ticari ve sosyal hayatın da nasıl bir gelişim gösterdiğini ve yapısal durumunu okuyucularına aktarıyor. Oldukça değerli ve kaynak niteliğinde olan bu eser, yıllar geçmesine rağmen hâlâ çok başarılı bir araştırma kaynağı olarak literatürde yer alıyor.

Usha M. Luther
Türk Tarih Kurumu

Türkiye Türksat 6A ile dünyada 11'de

TÜRKİYE'nin 1994'te Türksat 1B ile başlayan uydur serüveni, 1996'da Türksat 1C, 2001'de ise Türksat 2A ile devam etti. Zamanla yerlilik oranı artan bu yolculukta, en büyük atılım ise geçen yıl fırlatılan Türksat 6A ile gerçekleşti. Yapılan testlerin ardından 21 Nisan 2025 itibarıyla Türksat 6A resmen hizmete girdi.

5 MİLYAR KİŞİYE ULAŞIYOR

Türksat 6A ile birlikte Türkiye'nin uydur kapsama alanı 3.5 milyardan 5 milyar kişiye ulaşacak. 15 yıl boyunca yörüngede hizmet verecek olan bu uydur; televizyon yayıncılığı, internet, veri

ve askeri iletişim ile mobil altyapılara katkı sağlayacak. Böylece hem sivil hem de askeri haberleşme ihtiyaçları karşılanacak; Türkiye'nin stratejik iletişim kapasitesi güçlenecek.

YERLİ VE MİLLİ

Türksat 6A, yüzde 80'in üzerinde yerlilik oranıyla geliştirildi. Projede ASELSAN, TUSAŞ, TÜBİTAK Uzun ve CTECH gibi milli kuruluşlar görev aldı. ASELSAN, Türksat 6A'da Ku-Bant ve X-Bant haberleşme görev yüklerini geliştirirken, CTECH Telemetri, Telekomut ve Mesafe Ölçüm Alt Sistemi'nin geliştirilmesinden sorumlu oldu.

Türkiye'nin yerli ve milli uydusu Türksat 6A hizmete alındı

Türksat 6A'nın hizmete alınmasıyla Türkiye'nin uydularının kapsama alanı 3.5 milyardan 5 milyar kişiye ulaşacak.

Türk milletinden birinin ürünüdür

Genç teknolojiyi ayağına alarak yeni çağın kapılarını açıyor

Türk dünyada 11'de olan Türksat uydularını kullanarak birinci sıraya çıkıyor

TURKSAT 6A

KKTC'de teknoloji rüzgarı estirecek

UZAY, havacılık ve teknoloji festivali TEKNOFEST, bu yıl ilk kez Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde (KKTC) düzenlenecek. Türkiye Teknoloji Takımı Vakfı (T3 Vakfı) yürütücülüğünde ve KKTC Cumhurbaşkanlığı himayesinde gerçekleştirilecek festival, 1-4 Mayıs tarihleri arasında Lefkoşa'daki eski Ercan Havalimanı'nda teknoloji meraklılarını ağırlayacak.

47 BİN BAŞVURU

TEKNOFEST'ten yapılan açıklamaya göre, bu yıl KKTC'de 6 ana kategori ve 13 alt kategoride düzenlenecek teknoloji yarışmalarına 15 binden fazla takım ve 47 bin yarışmacı başvurdu. Yarışmalarda dereceye giren katılımcılara 2.5 milyon TL ödül ve 3 milyon TL maddi destek

sağlanacak. Ayrıca takımlara ulaşım ve konaklama desteği de sunulacak.

Festivalde; Sosyal İnovasyon, Uçan Araba Simülasyonu, Araştırma Projeleri, Roboig Mavi Vatan, Turizm Teknolojileri, Drone Şampiyonası ve HackMasters-Mavi Vatan gibi yarışmalar düzenlenecek. Gençlerin toplumsal faydaya katkı sunan projeleriyle öne çıkması hedeflenen etkinlik, milli teknoloji hamlesine yeni bir ivme kazandıracak.

DOLU DOLU TEKNOLOJİ

TEKNOFEST KKTC, yalnızca yarışmalarla sınırlı kalmayacak. Festival kapsamında; hava gösterileri, planetarium, KKTC Dijital Deneyim Alanı, pedallı uçur, sanal gerçeklik tüneli, konserler, seminerler ve atölyeler gibi pek çok etkinlik

ziyaretçileri bekliyor olacak.

Öğrenciler, 'ilk uçuş' etkinliğiyle ilk kez gökyüzüyle tanışma fırsatı da bulacak. SOLOTÜRK, Türk Yıldızları, F-4 savaş uçakları, ATAK helikopteri, Hürkuş, ANKA 3, Bayraktar TB2 ve TB3 gibi hava araçlarının katılımıyla gerçekleştirilecek hava gösterileri, festivale ayrı bir renk katacak.

MİLLİ TEKNOLOJİ HAMLESİ

Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanı Haluk Görgün, sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, "Kıbrıs'tan yükselen bu kıvılcım, milli teknoloji hamlemizin ışığını dünyaya taşıyacak. 1-4 Mayıs'ta TEKNOFEST Kıbrıs'ta buluşuyoruz" ifadelerini kullandı. TEKNOFEST Yönetim Kurulu ve Türkiye Teknoloji Takımı Vakfı (T3 Vakfı) Mütevelli Heyeti Başkanı Selçuk Bayraktar ise X hesabından yaptığı paylaşımda, "Uçuş takvimi oluşturuldu. Mayıs'ta TEKNOFEST KKTC'deyiz" açıklamasında bulundu.

Cemile Sultan Korusu

BİR ÖMÜRLÜK EVET BOĞAZ'IN EN GÜZEL NOKTASINDA!

**150 Kişi İçin
190.000 ₺
KDV DAHİL**

**HER ŞEY DAHİL!
2025 YAZ NİKAH PAKETİ!**

Süsleme, Dj, Fotoğraf ve Video Çekimi